

૫૦૪૭

કાવ્યસંગ્રહ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

પટેલ નારાયણ મેઘજી.

પટેલ બેચર રણછોડ તથા વાસા કાન્હજી કાનાણી

મુ. જુહાપાસાવર.

અમદાવાદ.

આર્યોદય પ્રેસ.

સંવત ૧૯૪૮

સન ૧૯૯૨

દીર્ઘ ૪ આના.

॥ શ્રી ॥

અથ હશ્વર પ્રાર્થના.

રાગ ખનજરા. સ્વામી ભજનાનંદ મુ० ભાવનગર.

જયસત્ય દેવ સુખકારી, આપો અવિચળ ભક્તિ તમારી. ટેક
કાશીમાં વિપ્રએક દુખિયો, દઈ દર્શન કીધો સુખિયો;
સુખ સંપત્તિ આપિભારી, આપો અવિચળ ભક્તિ તમારી.

જયસત્ય.

તમે કડિયારાણું દુઃખકાષી, દઈદ્વિગ્ય મુક્તિવળી આપી;
કરો મેહર સદા જગકારી, આપો અવિચળ ભક્તિ તમારી.

જયસત્ય.

ઉત્તકા મુખ રાજ જ્ઞાની, પ્રમુખ્યા તેની રાણી.
નીત સુખી કર્યા નરનારો, આપો અવિચળ ભક્તિ તમારી.

જયસત્ય.

સાધુ નામ ભીલાવતિ નારી, કલાવતિ જેની કુમારી;
દઈ દંડ ભક્તિ દીધો ભારી, આપો અવિચળ ભક્તિ તમારી.

જયસત્ય.

આગળ એક અંગઠવજ રાજ, તજ્યો પ્રસાદ મુકી માજ;
દાંથી મુકિત માન ઊતારી, આપો અવિચળ ભકિત તમારી.

જયસત્ય

ભજનાનંદ ભાવે કહે, નીતં ધ્યાન તમારૂં રહે;
એવિ આર્જ સુનો પ્રભુ મારી, આપો અવિચળ ભકિત તમા-
રી જયસત્ય.

રાગ ખનજરા. ॥

જય સત્યનારાયણ સ્વામી, તવચરણ નમામિ નમામી. ટેક.
કરી પૃથ્વી પાણી આકાશ, કરી સોમ સૂર્ય પરકાશ;
નીત આપો સુખ ખહુ નામી, તવ ચરણ નમામિ નમામી.

॥ જય સત્યનારાયણ ॥

રમ્યા જીવ અનેક દેહ ધારી, પશુ પક્ષી કીટ નરનારી;
એવી ખલક કરી નહી ખામી, તવ ચરણ નમામિ નમામી;

॥ જય સત્યનારાયણ ॥

નિશ્ચય કરું વિનતિ નાથ. હેતે કરી ઝાંતો મમ હાથ;
છો સંત જનના વિસરામી, તવ ચરણ નમામિ નમામી.

॥ જય સત્યનારાયણ ॥

ભજનાનંદ કહે ભાવે, જે ગુણ તમારા ગાવે;
તે જય નરતમ ધામી, તવ ચરણ નમામિ નમામી

॥ જય સત્યનારાયણ ॥

રાગ આશાગોડી.

સમ્વિદાનંદ સુખકારી,
 ભજો દેવ સમ્વિદાનંદ સુખકારી ॥ટેકા॥
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ ક્યાન ધરત હૈ,
 જહિ જપત ત્રિપુરારી. ॥ભજો દેવા॥
 શુક્લ પરણસ રોજ સમ લોચન,
 અનંત ભાનુ ઉજ્યારી. ॥ભજો દેવા॥
 શીશ મુગટ મઠા કૃત કુંડલ,
 શંખ ચક્રાદીક ધારી. ॥ભજો દેવા॥
 એક અખંડ અજીત અનાદી,
 જગ કર્તા જગ હારી. ॥ભજો દેવા॥
 જો સર્વજ્ઞ સર્વ શક્તિ જામે,
 નિરંજન ન્યાયકારી. ॥ભજો દેવા॥
 કહે ભજનાનંદ ભજો મન ભાવે,
 ભક્તન કો દુઃખ ટારી. ॥ભજો દેવા॥

પદ રાગ ભરથરી.

દેખ્યા નહી કછુ સાર જગતમે, દેખ્યા (૨)
 કયું હોતા ખુવાર મન તું કયું હોતા ખુવાર,
 સત્ય પુરૂષ કે સંગ કરકે, તજ હું બિષય બિકાર;
 તજ હું (૨)

બિપથ ભોગ મે તૃપ્તીરે નાહિ, તૃષ્ણા બધે અપાર;
જેસે બનિહ કાષ્ટ સંગસે, બઢે નકી નિરધાર.

બઢે નકી (૨)

ઉપર ગોરા રૂપ દેખકે, કચું ભૂતતા ગમાર,
અંદર હાડ માંસ ભર્યા હૈ, નહી કધુ બિસાર;

નહી કધુ (૨)

માત પિતા અરભાઇ બાંધવ, નહી હૈ તેરી નાર;
જબસગ તેરે દામ ગાઠમે, તબસગ તેરો પ્યાર;

તબસગ (૨)

કહે ભજનાનંદ ભકિત ભાવસે, ભજસે તું કીરતાર;
ઇસ અવસરમે ચુક પડે તો, તો તું ખાવે માર;

તો તું ખાવે (૨)

પદ ૨

કરસે મન બીચાર, નર તું કર લે મન બીચાર;
કિસિ કિસિકું તો રાવેગા, મર ગયે અપરંપાર;

મરગયે (૨) ટેક

માત પિતા તેરે બહોત હો ગયે, બહોત ભયે અવતાર;
બેન ભાઇ તેરે બહોત હો ગયે, પુત્ર અને પરિવાર,

પુત્ર અને [૨]

જો જનમ્યા સો નક્કી જાયગા, નહિ રહેગા નિરધાર;

એક અખંડ ઈશ્વર ખિનાયે, સખી કાલકા અહાર;
સખીકાલ (૨)

રેવન હારા નહિ રહેગા, સુત હો ઇશ સંસાર;
કહે ભજનાનંદ એસે જન કે, ભજે જગ કિરતાર;
ભજે જગ (૨)

રાગ લાવની.

અરે કુદરતના કરનાર—વિપ્ર નથુરામ
અરે મરી જાવું ધનને માલ સાહેબી મેલી,
પ્રાણી ખાંધ પુન્યની પાળ પુરથી પડેલી. ટેક
અરે તું મેલ મમત, રટ રામ કામના ત્યાગી
એળે અમુલ્ય અવસર જાય. જોને તું જાગી મરી
અરે ધન દોલત પરિવાર, ભાઈની જોડી;
એમ સુત સજન ને દાર, જાવું તે છોડી. મરી
અરે ઘેર ઘણેઈ દ્રવ્ય, કોડી કામ નાવે;
જે કર્યું પુન્ય કે પાપ, આપ સંગ આવે. મરી
અરે જ્યાં જેમ ત્યાં તેમ તે, રહેશે એકલું જાવું;
પ્રાણી મધમાખીની, પેરે પછી પસ્તાવું. મરી
અરે નિર્મળ નરનો દેહ, જગતમાં જાણું;
તે તું ખોઈ બેઠો ખુવાર, નંદ જેમ નાણું. મરી
અરે જુઠો જગત જાળી, કાચી આ કાચા;

એમાં હરખ શોક હજર, હરિની માયા. મરી

એવા દાસ નથુના, નાથ દયાળુ દેવા;

આપો પ્રેમ લલિત વળી, સંત ચરણની સેવા, મરી

પદ રાગ હોરી કાફી-કખીરજી

જાકું સાધુકી સંગત પાઘરે, વાકી પુર્ણ કમાઈ; ટેક

સાધુકી સંગત ગુરજીકી સેવા, બનત બનત બન જાઈરે;

વાકી પુર્ણ—૧

રંકોર બંકા કેવળ કુખા, સજના જાત કસાઈરે;

વાકી પુર્ણ—૨

શવરીકે બોર સુદામાંકે તંદુલ, કરમાકી ખીચડો પાઘરે;

વાકી પુર્ણ—૩

ધુર અમરુષ પ્રહ્લાદ બિભીક્ષણ, પાચમી મિરાળાઈરે;

વાકી પુર્ણ—૪

કહેત કબારા સુનો ભાઈ સાધુ, જોતમાં જોત મીસાઈરે;

વાકી પુર્ણ—૫

પદ દેવાદાસ.

જોણે ન કર્યો સત સંગ જનમ ધરી, જોણે ન કર્યો સતસંગરે;

વાકું કેવળ પશુકર જાણો (૨) જલપી મનુષ્યકો અંગરે;

જોણે—ટેક

કયા ભયોપાટ પીતાંબર પહેરત, ચઢતો હસ્થી તુરંગરે;

વામે તું ક્યા બડાઝ પાચો, પુલ્યો મૂઠ ઉમંગરે.

જેણે ન કર્યો—૧

આહાર બિહાર મૈથુન અર્ધ નિદ્રા, લગ્યો બિધયકો રંગરે;
માનત નાહિ બડો હૈ મૂર્ખ, કાળ કરેગો ભંગરે—

જેણે ન કર્યો ૨

નિર્ભળ મન કરી કબલુ ન નાહ્યા, સંત સરખી ગંગરે;
કહે દેવો જન કૈસે પાવે, પૂર્ણ બ્રહ્મ અભંગરે.

જેણે ન કર્યો—૩

પદ—પીતાંબરદાસજી

અખ તું મનવા મેરા, મેલી દેને માન માન; (૨) ટેક
બ્રહ્મણ ક્ષત્રી વૈશ્ય તું નાહિ, નાહિ તું શુદ્ર સુખણ;
યે જાતિકો ગર્વ ન કીજે, યહૈ પદ નિર્વાન;

વાન અખ તું ૧

આ દેહીકો ગર્વ ન કીજે, દેહી ધુડ સમાન;
દેહ કાળકો આસ બન્યો હૈ, મત કરના અભિમાન;

માન અખ તું ૨

માત પિતા સખ જુઠે જણો, તખ ક્યાં હોત હૈરાન;
નારી પ્યારી નહી હૈ તેરી, સુન લે અતુર સુખન;

જાન અખ તું ૩

સંત સમાગમ કરલે બંદે, તજદે તેરી તાન;

દાસ પીતાંબર ભાવ નારાયણ સે, ધર સંતનકે ધ્યાન;
ધ્યાન અમ તું ૪

ગરબી.

ગઢવી જીવાભાઈ મુ. ચંભારડી.

આજકાલે કરતાં આણા આવશેરે,
ઓચીતાને જમણ ઉઠાવસેરે. ॥ટેકા॥
ભૂલ્યો હરિને મોટય કેરા ભારમાંરે,
અંધધંધ ફરે છે અહંકારમાંરે. ॥આજકાલે॥૧॥
મીથ્યા મુખમાં રહ્યો જીવ મોહીને રે,
ઝેર પીછો તુ તો જાણી જોઈને રે. ॥આજકાલે॥૨॥
મોહ પામી માયાની મદ લાળમાંરે,
જીએ મનહું જીડારે જંજળમાંરે. ॥આજકાલે॥૩॥
દાણ દુખના આગળ અતિ દોહડેસારે,
ચોરાશાના ફેરા નથી સોહડેસારે ॥આજકાલે॥૪॥
માનવંગી કહું તું માનતો નથીરે,
કહુ વારે વારે તુજને કથીરે ॥આજકાલે॥૫॥
ન રહ્યા જેને વેર હતિ નાયખીરે,
છોડો ચાલ્યા સંપતિ મુખ સાયખીરે ॥આજકાલે॥૬॥
જગી જોને જાજી નથી જંદગીરે,
બહુ નામીની કરો લેને બંદગીરે. ॥આજકાલે॥૭॥

શરમ લાગે હરિજન કેરા સાથથીરે,
હરિયે મેલ્યા જીવો કે તને હાથથીરે. ॥આજકાલ ૮
ધોળ. ૧

સ્વામી ભજનાનંદ શ્રુ૦ ભાવનગર.

નિરખો તમે નારાયણ નર હરિને,
ધીરજથીરે ધ્યાન રીલમાં ધરીને ॥નિરખો ॥૧૦૬૥
જેણેરે ભાંગ્યો ભૂમી તણો ભાર,
ધર્મરે થાપવા ધર્યો અવતાર;
સાધુ જન કેરી કરવા સાર ॥નિરખો ॥૧૧૥
શામરે સુંદર કાને કુંડલ શોભે
ચતુર ભુજ ચાર આયુધ થોભે,
લાલજીને જોતાં મનડું લોભે ॥નિરખો ॥૧૨૥
ખાંધ્યારે ખાજીખાંધ જડીત્ર હાથે,
મોરરે પીછ તણો મુગડ માથે;
રમે સહુ ગોપજન સાથે ॥નિરખો ॥૧૩૥
પીળારે પીતાંબરની પરવટ વાળી,
દીલ તણા તીમર નાખ્યા ટાળી,
ભજનાનંદ આનંદ થચા ભાળી ॥નિરખો ॥૧૪૥
વિમલદયારામ શ્રુ૦ જુનાગઢ.
સેવોરે તમે ભજનાનંદ સ્વામી,

અનેક શુભ કેરા વિસરામી. સેવોશાટેક. ૥
 ધીરજવંત દયા ધરમધારી,
 સદા બોધ કરે સુખકારી,
 ભાંગીરે જોણે મનની બ્રાંતિ ભારી. સેવોરે તમે. ૧
 રામનું નામ જપે ને જપાવે,
 ગોવિંદ તણા ગુણ નીત ગાવે,
 ધ્યાન મારે શ્રી હરિને ધ્યાવે, સેવોરે તમે. ૨
 જોનારે સતસંગે થાય સૂખ,
 દર્શન કરતાં જાય મહા દૂખ,
 ભોજન કરતાં ભાંગે જેમ ભૂખ. સેવોરે ૩
 મનેરે તડકાળ રૂળ મળ્યું,
 જોઈરે સત્ય મારું મનડું ગળ્યું,
 દાસરે દયા તણું તીમર ટળ્યું. સેવોરે ૪
 ઘોળ ૨.

જોજોરે રખે ધતારાની જળે,
 પડતારે નહી તમે કોઈ કાળે. જોજોરે ૥ટેક.
 કોક તો કીમિયાગર થઈ આવે,
 કોક તો નાટક ચેટક દેખાવે,
 ભોળારે મુનુષ્યોને એમ ભરમાવે, જોજોરે રખે.
 ભેખરે લઈ પેશાની માગે ભીક,

ઠગોભારે ઠગ જાણો ઠીક;
 સત્યરે માનજે મારી સહુ સીખ. જોજોરે રખે.
 કોક તો તીરથ વરત વખાણે,
 અભિપ્રાય તેનો નહિ જાણે;
 દ્રવ્યરે હરવા સારૂ જાણે. જોજોરે રખે.
 ભગવાનેનંદ કહે ભલી ભાતિ,
 રામરે રટન કરો દિન રાતિ;
 કાઠોરે તમે દિલ તણી કાતિ. જોજોરે રખે.

અર્થ એનો એ છે કે, તમે કોઈ કાળે ધૂતારાની જાળ-
 માં પડશો નહી તાત્પર્ય તે લોકો એવી રીતે ધૂતે છે તે
 નીચે મૂજબ.

કોક તો કીમીયાગર થઈસોનું રૂપું કરી દેખાડીછેતરી
 જાયછે. અને કોઈ તો રૂપિયા, નાળિયેર, ચુંદડી, કુંકુ, સાકર,
 તથા બીજા અનેક પદાર્થો મંત્રથી થાયછે, એમ દેખાડી
 દ્રવ્ય હરણુ કરેછે; અને કેટલાક તો સાસુ, સસરા, તથા વર
 અથવા હરકોઈ માણસ, તારે વસ કરી આપુ, એમ લોભ
 દેખાડી દ્રવ્ય હરણુ કરેછે. અને કેટલાક તો ગૃહ, શની, રા-
 હુ અથવા મગજ કઠણુ છે એમ બીક દેખાડી દ્રવ્ય હર-
 ણુ કરેછે. અને કોઈ તો પિત્રુ, સુરધન અથવા સિખોતર
 વગેરે નડે છે એમ કહી ભોળા લોકને ભૂવા થઈ ભરમા-

વેછે, ને દ્રવ્યનું હરણ કરેછે. અને કોઈ તો પુત્ર તથા દ્રવ્ય વગેરે પ્રાપ્ત થશે, એમ લોભ દેખાડી દ્રવ્ય હરેછે, અને કોઈ તો કહે મોરી કન્યાનો કન્યાકાળ જાયછે, અથવા જનોઈ વગરનો છોકરો છે, અથવા રસ્તામાં ચોર લૂટી ગયા અથવા જમીનમાં જે દ્રવ્ય છે તેને હું જોવું છું, એમ કહી દ્રવ્ય હરેછે. અને કેટલાક તો ભેખ લઈ પૈશા સાર્જીખ માગતા ફરેછે, તેપણ હામાં મોટા હા સમજવા. કેમ કે તેમને છળકપટ ઘણું કરવું પડેછે, તે એવિ રીતે કે, કોઈ તો કહે મારે તીર્થ જત્રા કરવા જવું છે, એમ ખોટું બોલી લોકો પાસેથી દશવીંશ રૂપિયા લઈ રેણમાં બેસી દશ બીસગઢ ઉપર ઊતરી ફરી તે ગામમાં તે મુજબ કરી દ્રવ્ય ધુતેછે, અને આખી અવસ્થા એમની એમ છળકપટમાં કાઢેછે, અને કોઈ તો કહે મારે પારાયણ કરાવી છે, સાધુ જમાડવા છે, સદામ્રત આપવું છે, અથવા મંદીર, વાવ, કુવા, તળાવ વગેરે કરવા છે એમ હરેક નીમત કરી દ્રવ્ય ભેગુ કરેછે. અને તેમાંથી અર્ધ ભાગ અથવા ચતુર્થ ભાગ વાવરેછે, અને કોઈ તો મુળગું વાવરેજ નહી. અને કેટલાક તો ઘોડા, ગાડી, સીઆમ અને ઘણાક માણસો સાથે રાખી ભભકો દેખાડી દ્રવ્ય હરેછે. અને કેટલાક તો અમે પૈશાને અડતા નથી, એમ ત્યાગ દેખાડી સાથે માણસ રાખી-

ને તેના હાથથી લાખોરપિયા ભેગા કરેછે. અને કેટલાક
તો તીર્થ અને ભગવત મહિમા વિનાના જે વ્રતો તેનો અ-
ભિપ્રાય ન સમજતાં દ્રવ્ય હરવા સાડ જોટા વખાણ કરેછે
એવિ રીતે છળકપટથી દ્રવ્ય હરનારા લોકો ઘણાક છે મા-
ટે સત્યાસત્યનો વિચાર કરી સુપાત્રને આપવું.

પદ રાગ કાશી.

શ્યામ વિનાકો કરેરે સહાઈ,
સકલ સભાસદ બેઠે ભરાઈ ૥૧૮૬૥
ભીસ્મ કર્ણ વિકર્ણરે બેઠે,
દ્રોન અરુ દુર્યોધનરાઈ;
દુષ્ટ દુશાસન ચીર ઊંતારત,
કેઊનયાકું વારત આઈ. શ્યામવિના.
રાજ ધરમ ભીમ અરુ અરબુન,
ન કુલ સહદેવ પાચુરે ભાઈ;
એક એક મહારથીરે કહાવત,
સો સખ બેઠે શીશ નમાઈ. શ્યામવિના.
મેડીરે મંદીર ભર્યારે ભંડાર,
હય ગજરાજ સખ ગચેરે હરાઈ;
પાચુરે પાંડવ નિજ તન હારે,
સોસતવાહી સત ગચેરે બંધાઈ. શ્યામવિના.

પાંચાળી દીન બચન પુકારત,
 મોલાજ તુમ લાજ ખીહાઈ;
 કહે ભજનાનંદ ભકત વત્સલ પ્રભુ,
 દ્રોપદી રૂદન સુનિ આયેરે ધાઈ. શ્યામવિના. ૧

પદ ૨

જલદી પધારો અખ જદુરાઈ,
 દુષ્ટ દુશાસન મહા દુખદાઈ ॥ ટેક ॥
 કેસ મહી મોકું ભોમિ પછારકે,
 ઘસીટ ઘસીટ મોકુ સભા ખીચ લાઈ;
 કડવે બેન બોલત કટુ બાદી,
 શ્રવણસે કછુ સુન્યા નહિ જઈ

॥ જલદી પધારો ॥

ભકત પ્રહ્લાદકું ભીડ પડી તળ,
 સ્થંભ ખીચ પ્રગટી પ્રભુ કીન્હ સહાઈ;
 ગજ કેરે કારણ ગોવિંદ ધાયે,
 બેર લગી તાતે ગરૂડ ખીહાઈ

॥ જલદી પધારો ॥

ચંદ્રાસ હકું નીચરે ચડાળ,
 મારન હેત લે ગયે બન માઈ;
 ધ્યાન ધરત પ્રભુ દયા અતિ કીન્હો,

છન એક મે પ્રભુ લીન્હ છુડાઇ.

॥ જસદી પધારો ॥

અંબરીષ કે મહા દુઃખ હરનકું,

અઠ સુદરસન દીન્હ પીડાઇ;

કહે ભજનાનંદ ભક્ત વત્સલ પ્રભુ,

મોરી બેર કયોં બેર લગાઇ.

॥ જસદી પધારો ॥

ધોળ—કૃષ્ણદાસજી

જેને ઘર હરિજન હરિજસ ગાય,

તે તો નીત ગંગાજીમાં નાય;

સુરત કરીને સાંભળે તેનો પીંડ પવિત્ર થાય

॥ જેને ઘર ॥

ગંગારે જમુના સરસ્વતી એ તો,

નીત નીત આવે ન જાય;

અડસઠ તીરથ ઘરને આંગન દુર ગયે શું થાય

॥ જેને ઘર ॥

ધુરૂ નાયા પ્રહ્લાદ નાયા, હેતે હનુમાન નાય;

પ્રેમ ધરીને પરીક્ષિત નાયા જોગી સુખડેવ નાય

॥ જેને ઘર ॥

સંત મળીને ધારણ બાંધી, જ્ઞાન ગંગા તો જાય,

જપ તપ તીરથ જોગ જજ્ઞ, સર્વે સાધનમાં જય
 ॥ જેને ધર ॥

જ્ઞાન ગંગાનો મહીમા મોટો, મુખે કહ્યો નહી જય;
 કૃષ્ણ કહે જે હરિને બજસે, હરિ સરીખા થાય
 ॥ જેને ધર ॥

॥ શ્રીમન્નારાયની ધુનિ ॥

સાધુ માધવદાસજી

શ્રીમન્નારાયણ નારાયણ નારાયણ ॥ ટેક ॥
 શિવસનકાદીક ચોર બ્રહ્માદીક, સુમર સુમર ભયે
 પારાયણ ॥ શ્રીમન્ન નારાયણ ॥
 શીશ મુગડ મઠાકૃત કુંડલ, શાખ ચક્ર ગદા ધારાયણ
 ॥ શ્રીમન્નારા ॥
 રામ રૂપ ધરી રાવણ માર્યો, ભકત બીજી તારાયણ
 ॥ શ્રીમન્નારા ॥
 ગૌતમ ઋષીકી નાર અહિલ્યાચરણ છુવતભઈ પારાયણ
 ॥ શ્રીમન્નારા ॥
 કણ્ણ રૂપ ધરી કંસ પછાડ્યો, ઉગ્રશયન કુળ તારાયણ
 ॥ શ્રીમન્નારા ॥
 જમુના કે નીર તીરધેનુચરાવે, મુખપર મુરલી ધારાયણ
 ॥ શ્રીમન્નારા ॥

ઈંદ્ર કોપ કીયો ધ્રુવ ઉપર, નખપર ગીરીવર ધારાયણુ

॥ શ્રીમન્નારા ॥

માધવદાસ આસ રઘુપરકી, સકળ જુગ કીયો પારાયણુ

॥ શ્રીમન્નારા ॥

પદ કખીરજી

જઘર કયા કીરતન નાહી, સંત નહી મીજમાન;
તાઘર જમરા ડેરા દેવેગા, સાંજ પડેરે મશાન ॥ટેકા॥
મેરી મેરી કરતા મર ગયા મૂર્ખ, મેલ્યા ન માન ગુમાન;
સંત પુરૂષકી સેવા ન કીન્હી, કહાસે હોય કલ્યાણુ,

॥ જઘર ॥

દયા દીનતા દીક્ષમે નાહી, દીયા નહી કછુ દાન;
રામ નામ મુખસે નહી રટીયા, ધર્યા નહી હરિ ક્યાન

॥ જઘર ॥

કહેત કખીર સત ગુરૂ શરણે, મીક્ષત પ્રભુ કે જ્ઞાન;
ભવસાગર કે બંધ છોડનકું, સંત બડે સુખણુ.

॥ જઘર ॥

પદ ભક્ત ભવાન.

આંધળી દુનીયા ઊંઘે બેરાની, લોભે લેવાના જાયરે;
પેટ ભર્યાનાં પંપાળમાં, ગુણ ગોવિંદના નવ ગાયરે ટેક,
આજજ ભજતાં કાસજ ભજશું, વર્ષ વિત્યા દસ વીસરે;

ગરઢપણ આવતાં વાર ન લાગી, ડોલવા લાગ્યું શીશરે;

॥ આંધળી ॥૧॥

ભકિત તો એને ભાવે નાહી, ધર્મ ન આવે ધાતેરે;

સંત પુરૂષની સેવા ન કીધી, મરી ગયો મધરાતેરે.

॥ આંધળી ॥૨॥

દશ ન ઊંઘ્યા વિશ ન ઊંઘ્યા, ઘણા ઊંઘ્યા ગમારે;

ભવાન કહે ભાઈ તે નર જગ્યા, સદ્ગુરુ શરણે આધારે.

॥ આંધળી ॥૩॥

રાગ ગરમાનો પ્રીતમ દાસજી.

સમરણ કરિલે સચ્ચિદાનંદનું રે,

મૂકી મન તણે અહંકાર જો;

આ સહુ જુકી બાજી જાણજોરે,

જેવો સ્વપ્ન તણે વહેવારજો ॥સમર. ॥૪૬॥

જેવા ધૂમાડાના બાચકારે,

જેવું કાંઈ ઝાંઝવાનું નીરજો;

એવો ખોટો જગનો ખેલ છે રે,

અંતે વણસી જાય શરીર જો ॥સમરણ ॥૧॥

શેહેર ગુજરી પેરે આ સહુ મળ્યું રે,

તેના વિયોગ થકી શું રોયો જો;

આગળ કામ વિચારીને કરજો રે,

તેમાં કાંઈ અતે હાન ન હોય જે ॥ સમરણ ॥ ૨૧ ॥
 હોતે પ્રીતે પ્રભુને સંભારજે રે,
 એ છે તરવાનો ઊપાય જે,
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન ન ભૂલીયેરે,
 તારે જન્મ કૃતાર્ય થાય જે ॥ સમરણ ॥ ૨૨ ॥
 ઘોળ.

હરિનો મારગ છે સુરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને;
 પ્રથમ પહેલી મસ્તક મુકી, વળતી લેણું નામ જોને;
 સુત વિત દારા શીશ સમરપે, તે પામે રસ પીવા જોને;
 સાગર મધ્યે મોતિરે લેવા, માહિ પડ્યા મરજવા જોને;
 મરણ આગમે તે ભરે મુઠી, દીક્ષની દુગ્ધા વામે જોને;
 તીરે ઉભો જોવે તમારો, તે કોડી નવ પામે જોને;
 પ્રેમ પંથ પાવકની જાળા, ભાળી પાછા ભાગે જોને;
 માહિ પડ્યા તે મહાસુખ માણે, દેખનારા દાઝે જોને;
 રામ અમલમાં રાતારે માતા, પૂરા પ્રેમી જન જોને;
 પ્રીતમના સ્વામીને સેવો, નીરખો રાતદત જોને;

૫૬—પ્રભાતિ. નરસી મેતા.

દુરમતિયાં ડાહ્યા થઈ આવે, શાણાં થઈ સમજવેરે;
 પ્રેમ ભકિતમાં ભંગ પડાવે, અજ્ઞાન આગળ લાવેરે;
 દુરમતિયાં.

આપણા કુળમાં કોઈયે ન કીધું, તે આપણુ કેમ કરિયેરે;
વેરાગી થઈ નાટક નટિયે, તુળસી તીલક કેમ ધરિયેરે;

દુરમતિયાં

જેવા તેવા હોય તે હરિગુણુ ગાવે, તે આપણે કેમ ગાઈરે;
રામ નામની કથા થાય જ્યાં, ત્યાં આપણે નવ જાઈરે;

દુરમતિયાં

આપે કલેશ ક્રોધના ભરિયાં, સઘળાને સમજાવેરે;
જમ કીંકરનો મારજ પડશે ત્યારે, આડું કોઈ નવ આવેરે;

દુરમતિયાં

કુળને તજશે તે હરિને ભજશે, સહેસે સંસારનું મેહેણુરે;
ભણું નરસૈયો હરિ તેને મળશે, બીજી વાતે વાશે વાહણુરે;

દુરમતિયાં

પ્રભાતિ ૨

નારાયણનું નામજ લેતાં, વારે તેને તજીયેરે;
મનસા વાચ્યા કરમના કરિને, લક્ષ્મીવરને ભજીયેરે,

નારા

કુળને તજીયે કુટખન તજીયે, તજીયે માને જાપરે;
ભગની સુત દારાને તજીયે, જેમ તજે કંચુકી સાપરે;

નારા

પ્રથમ પીતા પ્રહ્લાદે તજીયા, નવ તજ્યું હરિનું નામરે;

ભરત શત્રુઘ્ને તજ્યા જનેતા, નવ તજ્યા શ્રીરામરે;

નારાં

ફશીપત્ની શ્રી હરિને કાજે, તજ્યા નિજ ભરથારે;
તેમાં તેનું કાંઈ ન ગયું, પામી પદારથ ચારે.

નારાં

વ્રજ વિનતા વિઠલને કાજે, સરવ તજ વન આલીરે;
ભણે નરસિંયો વ્રંદાવનમાં, મોહન સાથે મહાલીરે;

નારાં

રાગ ગરબી.

નથુરામ.

એવું સપનું મનોહરિને આવિયુંરે,	
ઊડી રાવણને સંભળાવિયુંરે;	એવું ॥ ૮૬ ॥
જણે રામ તે ઉતર્યા સાગરેરે,	
રિછકિછ તે ગઢને કાંગરેરે;	એવું ॥ ૧૧ ॥
જણે ઇંદ્રજીત તે તારો હારિયોરે;	
કુંભકરણને સંહારીયોરે;	એવું ॥ ૨૧ ॥
જણે લંકા લુટિરે એક સાતમાંરે,	
એવું દીકું મે આજની રાતમાંરે;	એવું ॥ ૩ ॥
દાસ નથુના સ્વામીને ન છોડીયેરે,	
એવું કહિને સતિ પદ્યાર્યા મેડીયેરે.	એવું ॥ ૪૧ ॥

ગરબી ૨.

મીથ્યા સ્વપનું મનોહરિએ તાહેરે,
 ચાર જુગમાં મોતરે નથી માહેરે; ૥ ટેક ૥
 પ્રીતે પુર્વે સેવ્યા છે મે શીવનેરે,
 જરા મર્ષનો જોખોરે નથી જીવનેરે; મીથ્યા: ૧૥
 કુવર ઇંદ્રજીતને કુંભકરણભાઈ છેરે;
 કોટિ લાંકાને સમુદ્ર ખાઈ છેરે; મીથ્યા: ૨૥
 કોઠે નવાણું નાળો જ્યારે છૂટશેરે;
 ત્યારે એના વાંદરા કેમ લૂટશેરે; મીથ્યા: ૩૥
 નથુ કહે છે કહ્યું કેનું ન કરેરે,
 જણિજોઈને જુગદિશને હાથે મરેરે; મીથ્યા: ૪૥

ગરબી ૩.

સ્વામી ભજનાનંદજી મુ. ભાવનગર.
 શાને કાજે ખીયે છે તુંતો કામનીરે;
 ભલો જોગ ખન્યો છે આજ ભામનીરે; ૥ ટેક ૥
 મેતો એમ વિચાર મનમાં કીધોરે;
 નર વાન્નર આહાર દેવે દીધોરે; શાને કાજે ૥ ૧૥
 ભૂખ્યા રાક્ષસ થયા છે ઘણા રોજથીરે;
 ખાશે વાંદરાને આજ મોજથીરે; શાને કાજે ૥ ૨૥
 રીછ કીછ નરતે આવી શું કરેરે;

મારી ગર્જના સાંભળીને મરેરે; શાનેકાળે ॥ ૩૧

લાખ પુત્ર ને સવાસાખ નાતી છેરે;

જેનિ સુર વિરોમાં વિખ્યાતિ છેરે; શાનેકાળે ॥ ૪૧

ભજનાનંદ કહે છે નિરધારથીરે;

એવો રાવન બોલ્યોરે અહંકારથીરે; શાનેકાળે ॥ ૫૧

ગરબી ૪,

મારિ સરિખો બુધ્યોરે જગમાં નથીરે;

કહું બળ મારેરે તુજને કથીરે; ટેક ॥

દેવ દૈત મનુષમાનને મથીરે;

કન્યા લઈ આબ્યોરે તેનિ જીતિરે; મારિ સરિખો ॥ ૧૧

ખીક લાગે છે દેવ સર્વે સાથનેરે;

ઊભા જોડી રહે છે સામા હાથનેરે; મારિ સરિખો ॥ ૨૧

દીગ્યાળ ધૂળે છે મુને દેખિનેરે;

પાય લાગે છે નીત્યે પ્રીત્યે પેખિનેરે; મારિ સરિખો ॥ ૩૧

કૈલાસ ઉપાડિ લઈ લીધો હાથ મારે;

એવો કોન સૂઝા છે લડે સાથ મારે; મારિ સરિખો ॥ ૪૧

ભજનાનંદ કહે છે મન ખોડીનેરે;

સભા મધ્યે ચાલ્યોરે એમ બોલિનેરે; મારિ સરિખો ॥ ૫૧

ભોજ ભગતના ચાખખા.

મૂરખ્યો રળી રળી કમાણ્યોરે,

માથે મેલશે મોટા પાણો.

ટેક ૧૧

ધાધ ધુતીને ધન ભેળું કીધુને, કોટિ ક્વજ કેવાણો;

પુન્યને નામે પાધ ન વાપરી, અધવચથી છુટાણોરે;

મુરખ્યો. ૧૧૧

ભર્યા કોઠાર તારા ધર્યારે રહેશે,

નહી આવે સાથે એક દાણો;

મશાણુની રાખમાં રોળાધ ગયા કંઈક,

કોણ રંકને કોણ રાણો;

મુરખ્યો. ૨૧૧

મંદીર માળિયાં મેલી કરીને,

નિચે જઈ દેરાણો;

ભોળે ભગત કહે મુવા પુકે જીવ;

ધણો ધણો પસ્તાણો;

મુરખ્યો;

આખખો ૨.

મુરખ્યો માની રહ્યો માફરે,

તેમાં કાંઈયે નથી તાફ;

ટેક.

સાત સાયર જેની ચોકીરે કરતાં;

ફરતું નીરજ ખાફ;

ચૌદ ચોકડીનું રાજ ચાલ્યું ગયું;

એ તો રાવણાદિક વાળુરે; મુરખ્યોમા. ૧૧૧

દુખને તો કોઈ દેખે નહીંને,

સુખ લાગે છે સાફ;

વેળા વેળાની છાંયડી તારી,
 વળી જસે વાડરે; મૂરખ્યો મા. ૨૥
 હરિ ભજનમાં હેતજ રાખો,
 સ્મરણ કરો સાઈં ભોળે ભગત કહે;
 રાખો રૂઢેમાં, પ્રભુનું ભજન પ્યાઈં. મૂરખ્યો મા. ૩૥

ચાખખો.

દુનીયા દિવાની કહેવાશેરે,
 ભુંડી ભીંતોમાં ભટકાસે; ટેક.
 પાપ એનું જ્યારે પ્રગટ થાશે ત્યારે,
 ભુવા જતિ ઘર જશે;
 ધુણી ધુણી એની ડોકજ દુખશે,
 લેનારા લઘ ખાશેરે; દુનિ. ૥ ૧ ૥
 સ્વર્ગમાં નથિ સુપડુંને,
 નથિ ખારણિયોને ઘંટી;
 દુધ ચોખાના જમનારા તમે;
 કેમ કરી જમશેા ખંટીરે. દુનિ. ૥ ૨ ૥
 ઢાંગ કરીને ધુતવાને આવે ત્યારે,
 હાથ ખતાવા સૌ જશે;
 ક્યારે એના કર્મનું પાનુરે ફળશે;
 ક્યારે એને પુત્રજ થાશેરે. દુનિ. ૥ ૩ ૥

કીમિયાગર કોઇ આવી મળે ત્યારે,
 ધનને વાસ્તે ધારે;
 ભોળે ભગત કહે ભ્રમણામાં ભમતાં,
 ગાંડની મુઠી, ગમાશેરે. દુનિ. ॥ ૪ ॥
 સ્વામી ભજનાનંદ મુન્ ભાવનગર.

ચાખખો. ૧

જેને ઘેર ભુંડી ભમરાળી નાર,
 તેનું ઘર તમે જાણો ખુવાર; ટેક.
 ફટાણાં ગાવા ફરે ભટકતિને,
 લાજ નહીં લગાર;
 હરિગુણ માતાં શરમજ લાગે,
 બેસે થઇ નાદાર; જેને ઘેર. ॥ ૧ ॥
 મળ મુત્રના હાથ ધોયા વિના,
 પાણી ભરે નિરધાર;
 કળશયો લઇને કળશે ન જાય,
 એમ કાઢે અવતાર; જેને ઘેર. ॥ ૨ ॥
 નાક લોતિ લોતિ લોટરે ખાંધે ને,
 શાક ચાખી જેવે સાર;
 ઘરમાં કુતરાં ધંટીરે ચાટે ને,
 હામ ચાટે ડારોડાર; જેને ઘેર. ॥ ૩ ॥

ભજનાનંદ કહે સુણોરે ભાવે,
 નિશ્ચય સૌ નરનાર;
 સંત પુરૂષનો સંગ કર્યા વિના,
 જોગે ભુંદરાનો અવતાર; જેને ઘેર, ॥ ૪ ॥

આખખો ૨.

ગુરુનું જ્ઞાન હૈયે ધારો રે,
 આવે આ ભવ તણો આરો; ટેકા
 માત પિતા ને ભાઈરે બાંધવ,
 પુત્ર લાગે અતિ પ્યારો;
 અંતકાળે તારી વસમીરે વેળા,
 એક નહિ આવનારો, ગુરુનું જ્ઞાન ॥ ૧ ॥
 માયારે મદમાં અંધ થઈને,
 બાંધ્યો મોટપનો ભારો;
 કહ્યું ગુરુનું ક્યું નથી તેથી,
 થાસ્યો જમનો આરો, ગુરુનું જ્ઞાન ॥ ૨ ॥
 માનની ગાંઠડી હેઠે મુકીને,
 મોહ માયાને મારો;
 સદ્ગુરુને શરણે જતાં,
 થાય તરત ઉગારો; ગુરુનું જ્ઞાન, ॥ ૩ ॥
 ગુરુરે વિના જ્ઞાન કેમ મળશે ને,

વેદ શાસ્ત્ર વિચારો;
 ભજનાનંદ કહે ભવસાગરમાં,
 ગુરુ છે તારણ હારો; ગુરુનું જ્ઞાન. ॥ ૪ ॥
 રાગ કૃમરી.

સુની રામ સીતા ખન ખીચ ગયે,
 ભરતજી તપા મુછીત ભયે; ટેક ॥
 મન પીડા ભઈ કહી જાય નહી;
 જનું ક્રોડ વિછી કરડત સહી. ॥ સુની ॥
 જૈસે અંગ ખીચ અગનીરે લગી,
 દીન રાત દીવસદુઃખમે સત્તગી. ॥ સુની ॥
 જૈસે જન ખીના મચ્છત્રી તત્તખે;
 તૈસે જ્ઞાત ખીના ભરત ખીલખે. ॥ સુની ॥
 ભજનાનંદ કહે ભરત ભાવ ભગતિ,
 શેશ શારદ કહી ન જાય ગતિ. ॥ સુની ॥
 ધીરો ભગત. રાગ કાફી પદ ૧.

જેને રામ રાખેરે, તેને કોણ મારી શકે;
 અવર નહી દેખુરે, ખીજે કોઈ પ્રભુને પખે. ટેક.
 મહિપતિને વાલો ભીખ મગાવે, ને રંકને કરેરે રાય;
 સ્થળ સ્થાનકે વાલો જળ ચલાવે, જળ સ્થાનકે સ્થળ થાય;
 તરણાનો તો મેરે, મેરનો ત્રણ કરી દાખે. જેને રામ. ૧

પ્રહ્લાદ કારણે સ્તંભમાં પ્રગટયા ને, ધર્મ નરસીંધનું ૩૫;
 થરહર નાદે જ્યારે થંભરે ફાટયો, ત્યારે ખીનોરે દૈતનો ભૂપ;
 હીરણ્યાકશ્યપું હણ્યોરે, પ્રભુએ ફાડી નખે નખે; જેને રામ. ૨
 નિભાડામાંથી બળતારે રાખ્યા, મંઝારી કેરાં બાળ;
 ટીટોડીના વાલે ઇંડાં ઉગર્યાં, એવા છે હરિ રખવાળ;
 અંત વેળા આવોરે, પ્રભુ તમે તેની તકે. જેને રામ. ૩
 બાણ તાણીને ઉભો પારધી ને, સીયાણો તાકેરે દાવ;
 પારાધીને પગે જ્યારે વિખધર ડસીયો, ત્યારે લાગ્યો સીયા-
 ણે શીર ધાવ;
 બાજ પડ્યો હેઠેરે, પંખી ઉડી ગયાં સુખે. જેને રામ. ૪
 ગજ ને કાતરણી વાલો લંછને બેડા, દામોદર દીન દયાળ;
 વધે ઘટે તેને કરે ખરાબર, સૈનીરે લે છે સંભાળ;
 ધણી તો ધીરાનોરે, હરિ મારો હાલે હકે. જેને રામ. ૫

સ્વામી ભજનાનંદ મુન્ ભાવનગર.

પદ રાગ લાવણી.

સમજ સમજ તું મન મારે મૂરખ, માન શીખામણ મારીજ;
 સ્વારથિયો સઘળો સંસાર, માત તાત સુત નારીજ. ટેક.
 માયારે ઠાઠ બહુ વિધ ઘાટ, મીથ્યા રહ્યો મોહીજ;
 સ્વપ્ના જેવું સુખ છે સર્વે, અંતે ન આવે કોઈજ; સમજ, ૧૧૧૧
 બાહલ છાયા જાણીરે માયા, પરમારથ કાંઈ કરિયેજ;

સંત સમાગમ કરિ ભવ સિંધુ, તરત જ્ઞાનથિ તરિયેછ;

સમજ ॥ ૨ ॥

જેખત રંગ પતંગરે જેવો, ફેગટ તું કેમ કુદ્યોછ;

જુઠ વસ્તુને સાચીરે જાણી; ભજન હરિનું ભૂદ્યોછ;

સમજ. ॥ ૩ ॥

ખડુવાર આ ભવમારે ભટકી, ભોગિર લખ ચોરાશીછ;

નીર્ભજ તુને લાજ ન આવે, જાગિને જે તું તપાશીછ;

સમજ ॥ ૪ ॥

મહા અમુલ્ય મનુષ્યારે દેહી, દેવને દુર્લભ એ છેછ;

સતસંગ કરવાથિ મહાસુખ મળશે, વેદ શાસ્ત્ર એમ કેછેછ;

સમજ ॥ ૫ ॥

માટે સદગુર શરણે જઈને, શીખામણ લે સારીછ;

ભજનાનંદ કહે ભવ ખંધ છુટે, હોયે નરકે નારીછ;

સમજ ॥ ૬ ॥

પદ. ૨

સાંભળ શકતું પામર પ્રાણિ, વાત કહું છું વિચારીછ;

ભાવે કરિને ચિત્ત ઠરિને, ધ્યાનમાં સીજે ધારીછ; ૨૬ ॥

માત ગરભમાં ઊંધેરે માથે, દશ માસ તું જુદ્યોછ;

કિરતારે જે સાહે કરિ તે, ભવમાં આવી ભુદ્યોછ;

સાંભળ ॥ ૧ ॥

મહા દુઃખમાંથિ મુને મુકાવો, શ્વાસે શ્વાસે સમરીશજી;
એક પળ દલથિ નહિ વિસરું ધ્યાન તમારું ધરિશજી;
સાંભળ ॥૨૧॥

કેલ ગરભમાં એવો કરિને, આ જગમાં તું આવ્યોજી;
ભાઈરે ખાંધવ સગાં સંબંધી, લાલચમાં લલચાવ્યોજી;
સાંભળ ॥૩૧॥

આંખ્યોરે હાથ વાણી જેણે આપિ, કર્ણ આપ્યા સુખકારીજી
ચરણ તુને ચાલવાનેરે આપ્યા એને ગયો વિસારીજી;
સાંભળ ॥૪૧॥

જમનારે કીંકર તેડી જઈને, દંડ ધણો તને દેશેજી;
રખે અગનિમાં ઉભો રાખીને, લેખા સર્વે લેશેજી;
સાંભળ ॥૫૧॥

ભજનાનંદ કહે સદ ગુરૂ શરણે, ભવ દુઃખ સર્વે ભાગેજી;
બ્રહ્મ સુખમાં ભુલેરે નાહિ, લગનિ અતર લાગેજી;
સાંભળ ॥૬૧॥

નરસિંહ મેહેતો.

વૈષ્ણવ વિષે. રાગ આશાવરી,
વૈષ્ણવજન તો તેનેરે કહીયે, જે પીડ પરાધ જાણેરે,
પરદુઃખે ઉપકાર કરે છે તો, મન અભિમાન ન આણેરે;
વૈષ્ણવ, ૧

સકળ લોકમાં સઉને વંદે, નિન્દાતે ન કરે કેનીરે;
વાચ કાછ મન નિશ્ચળ રાખે તો, ધન્ય ધન્ય જનની
તેનીરે વૈષ્ણવ. ૧

સમદ્રષ્ટિ અને તૃષ્ણા ત્યાગી, પરસ્ત્રી જેને માતરે;
જીભથકી અસત્ય ન બોલે તો, પરધન નવ ઝાલે હાથરે;
વૈષ્ણવ. ૩

મોહ માયા વ્યાપે નહિ તેને, દૃઢ વૈરાગ જેના મનમાંરે;
રામ નામશું તાળીરે લાગી, સકળ તીરથ તેના તનમાંરે
વૈષ્ણવ. ૪

વણુ લોભીને કપટ રહીત છે, કામ ક્રોધને નિવાર્યારે;
ભણે નરસીયો તેનું દર્શન કરતાં, કુળ છોકોતેર તાર્યારે;
વૈષ્ણવ. ૫

પ્રભુ વચન.

પ્રાણ થકી મને વૈષ્ણવ વાલા, રાત દીવસ રૂટે ભાવુરે;
તપ તીરથ વૈકુંઠ પદ મુકી; મારા વૈષ્ણવ હોય ત્યાં હું
આવુરે; પ્રાણ ॥૧॥

અમરિખ રાજ મને ઘણા વાલા, દુરવાસાયે માન ભંગ કીધુરે
મે માર અભિમાન તજીને, અઠ સુદરશન વાળી લીધુરે;
પ્રાણ ॥૨॥

ગજને માટે હું તો પાળો પળિયો, હરિજનની સુધક્ષવારે;

ઊંચને નીચ હું તો કાંઈ ન જાણું, મને ભજે તે મુજ જેવારે;

પ્રાણ ૧૧૩૥

લક્ષ્મીજી અર્ધાંગના ભારી, તે ભારા સંતની દાસીરે;

અડસઠ તીર્થ ભારા સંતને ચરણે, કોટિ ગંગા ને કોટિ કાશીરે;

પ્રાણ ૧૧૪૥

સંત ચાલે ત્યાં હું આગળ ચાલુંને, સંત સૂવે તો હું જાગુરે;

જે ભારા સંતની નિંદા કરે છે, તેના કુળ સહિત ને હું ત્યાગુરે;

પ્રાણ ૧૧૫૥

ભારારે બાંધ્યા વૈષ્ણવ છોડે, વૈષ્ણવે બાંધ્યા મેં ન છૂટેરે;

એક વાર વૈષ્ણવ મને બાંધે તો, તે બંધન મેં ન તૂટેરે;

પ્રાણ ૧૧૬૥

બેસીને ગાય ત્યાં હું ઊભો ઊભો સાંભળું, ઊભો ગાય ત્યાં

હું નાચુરે;

હું તો વૈષ્ણવથી ક્ષણ નહિ અજગો, ભણે નરસિંયો સાચુરે;

પ્રાણ ૧૧૭૥

સ્વામી ભજનાનંદ મુઠ ભાવનગર.

ગરબી ૧.

ગુરુ ગોવિંદ એકરે ૩૫ જાણજેરે;

અંતર ભેદ બુદ્ધિરે નહિ આણજેરે;

ટેક ૧૧ ૧૥

સર્વે શાસ્ત્ર તણોરે એવો સાર છેરે;

નિશ્ચય ગુરૂ વચ્ચને નીસતાર છેરે; ગુરૂ ગોવિંદ ॥૨૧॥
 ગુરૂ સનમુખે જે જન જાયછેરે;
 હગસે હગસે જગન કૃષ્ણ થાયછેરે; ગુરૂ ગોવિંદ ॥૨૨॥
 નીત ગુરૂ પ્રસાદ લેછે નેમથીરે;
 પામે પ્રભુ પદને તે તો પ્રેમથીરે; ગુરૂ ગોવિંદ ॥૨૩॥
 દર્શન કરતાં ભાવેરે દુઃખ જાયછેરે;
 તેના સંગથી મહાસુખ થાયછેરે; ગુરૂ ગોવિંદ ॥૨૪॥
 જેણે દ્વેષ ગુરૂનો દીલ ધારિયોરે;
 હાથે કરિ જન્મ તે તો હારિયોરે; ગુરૂ ગોવિંદ ॥૨૫॥
 કરોડ સાધન ગુરૂરે વિના જો કરોરે;
 તોહિ તમે ભવસાગર નહિ તરોરે. ગુરૂ ગોવિંદ ॥૨૬॥
 ભજનાનંદ કહો છો ભાવે કરિનેરે;
 સેવો સદ્ગુરૂને ધ્યાન ધરિનેરે; ગુરૂ ગોવિંદ ॥ ૮ ॥

ગરખી. ૨

ગુરૂ વિના જ્ઞાન તે કેમ મળશેરે;
 ચોરાશીના ફેરા તે કેમ ટળશેરે; ટક. ॥ ૧ ॥
 વસુદેવે દેવકિયે ગુરૂ ધારિયોરે;
 સુકદેવના કારજ ગુરૂયે સારિયોરે; ગુરૂ વિના ॥ ૨ ॥
 જીવો જનકે તે ગુરૂ શરણે જઈનેરે;
 બોધ લીધો તે સદ્ગુરૂ સેવીનેરે; ગુરૂ વિના ॥ ૩ ॥

રામ કૃષ્ણ તે સદ્ગુરુ સેવતારે;
જેને વંદે છે સકળ દેવી દેવતારે; ગુરુ વિના ॥ ૪ ॥
નારદ રટતા નીતરે રામ નામનેરે;
ગુરુ કર્યાથી પામ્યા શીઘ્ર કામનેરે; ગુરુ વિના ॥ ૫ ॥
સુરસેન સમજ્યો એક સાનમાંરે;
ધર્મ ગુરુવચન તેણે ધ્યાનમાં; ગુરુ વિના ॥ ૬ ॥
ભૂંડું મનડુ તે બહુ ભટકાયછેરે;
ગુરુ કૃપાથી તે અટકાય છેરે; ગુરુ વિના ॥ ૭ ॥
ભજનાનંદ કહે છે સત ભાવથીરે;
નીત સેવો ગુરુને નિરધારથીરે. ગુરુ વિના ॥ ૮ ॥

ધીરાનું પદ. “રાગ કાફી.”

સલીલ મન સંકટરે ભજનમાં ભંગ પાડે,
તેનો સંગ તણ્યેરે બીજને બુડાડે; સલીલ ॥ દેક. ॥
કુડ કપટ એના દલ ભિતર ભરિયું ને,
જાણ્યો નહીં કાંઈ સાર,
ઘણી ઘણી રીતે એને સંતરે સમજાવે તોઈ,
સમજ્યો નહિરે લગાર;
દુષ્ટે ધોયા કાચલારે, ઉજળા કેમ કરી કાઢે. ॥ સલીલ ૧ ॥
જેરે મંદિરીયું હરિ વિના સુનું, તેરે મંદિરિયું મશાણુ;
ધર્મ નેમની વાત ન જાણ્યો પ્રાણી, પશુ પામર પરમાણુ;

થિકક એની જનુનીરે એવા નર જીવાડે ॥ સસીસમન રા
 દુધ સાકર પાઇ ને વિખધર સેવે, તોઇન મેલે એનો ઝેર;
 પાળી પોશીને મોટાજડીયોએનો, કેલીક વાળેરેએનોવેરં
 જાતિ સ્વભાવ જાય નહિરે, કુળનો એનું દેખાડે. ॥ સં ૩ ॥
 ગુરૂરે મળે તો જ્ઞાન ખતાવે, તોય અજ્ઞાની કહેવાય;
 એવા સસીસને વાંસેરે વશાએ, તોય સંગતનાં ફળ થાય;
 દાસ ધીરો કહેછેરે કુવામાં ઉતારી વરત વાડે. ॥ સસીસ. ૪
 રાગ ગરબાનો.

સ્વામી ભજનાનંદ મુ. ભાવનગર.

સાચા સતગુરૂ શ્રીહરી સેવજેરે,
 જેથી જનમ મરણ દુઃખ જાય જો;
 અખંડ અનુભવ જ્ઞાન ઉપજેરે,
 ધીરતા ચિત્તમાં પૂરણ થાય જો; સાચા સતં ૧
 સત બુદ્ધિશ્રી પેટી શોભતીરે,
 ભર્યો ભકિત તણો ભંડાર જો;
 તાળાં વજર તણાં અજ્ઞાનનાંરે,
 એના સત ગુરૂ ખોલન દારજો; સાચા સતં ૨
 જગમાં ભગતી નૌકા જણજેરે,
 નિર્મળ સતગુરૂ તે હકનાર જો;
 સતસંગ વાયુ નીત સુખદાઇ છેરે,

પોંચાડે ભવ સિંધુની પાર જો; સાચાં ૩
 ભજનાનંદ કે સતગુરુ ભેટતારે,
 મનના સંશય તે મુકાય જો;
 ભરપુર પૂર્ણ બ્રહ્મને ભાળશેરે,
 જે થકી આનંદ ઉરમાં થાય જો; સાચાં ૪

પદ ૨.

આવો અવસર ફરી નહીં આવશેરે,
 શ્વાસે શ્વાસે રામ સંભારજો;
 કાયા જાણો કુંપો કાચનોરે,
 એને વણ સતાં નહીં વારજો; આવો અવસર. ૧
 ગાડી ઘોડા ગજ ને પાલખીરે,
 વિનતા સુત વિત ને પરિવારજો;
 અંતે સર્વે રહેશે અળગુરે,
 નહીં કાંઈ ક્ષણ એકનો નિરધારજો; આવો ૨
 માટે માન ગુમાન મૂકીનેરે,
 સેવજો સતગુરુ સંત સુખાણજો;
 ધીરજ દયા દીક્ષમાં ધારજોરે,
 પામશે તેથી પદ નિર્વાણ જો; આવો ૩
 ભજનાનંદ કે તે નર ભૂલીયારે,
 ભજ્યા નહીં જોણે ભગવાનજો;

મરકટ જેવા તે છે માનવીરે,

હાથે હાથે થશે હેરાન જો;

આવો ૦ ૪

સ્વામી ભજનાનંદજી કૃત મુ ૦ ભાવનગર,

ઈશ્વર પ્રાર્થના-દોહા.

શ્રી નારાયણ દેવને, પ્રેમે લાગું, પાય;

જેનો ભક્તિ કરયા થકી, જીવ મુક્ત થઈ જાય. ૧

એક અખંડ અજીત^૧ અજ, સુંદર શુક્લ સ્વરૂપ;

સર્વ શક્તિ સંયુક્ત હરી, અખિલ ભુવનના ભૂપ. ૨

“રક્ત” કંજ કર શંખ ધર, ચક્ર ગદાદિક હાથ;

“મમ” ઉર મંદિરમાં તમે, રહેજો દીનાનાથ. ૩

શીશ મુગટ કુંડલ કરણ, ઉર મુગતાની માળ;

કોટિ ચંદ્ર “સમ” અરૂ મુખ, “અંબુજ” નયન “વિશાળ.” ૪

કોટિ “તડિતસમપીત” પટ, “અધરખી” અતિલાલ;

દાડિમ સમ અતિ દંત શુભ, હસત હરત ઉર “સાક્ષ” ૫

“કટિ” “કિંકણી” કર મુદ્રિકા ચરણ ચાર શુભ રેખ;

મણિગણ સમનખ ચંદ્રિકા, ધ્યાન ધસ્ત મુનિ દેખ. ૬

કોટિ “શશિ” સમ શિતલતા, કોટિ કામ અભિરામ;

૧ અજનામા. ૨ તમામ. ૩ રાતુ. ૪ કમળ. ૫ મારા.

૬ જેમ. ૭ સુંદર. ૮ કમળ. ૯ મોટા. ૧૦ વીજળી. ૧૧

વસ્ત્ર. ૧૨ હોઠ. ૧૩ પીડા. ૧૪ કડ. ૧૫ કંદોરો. ૧૬ ચંદ્ર.

કોટિ ૧ ^૦ લાનુસમ ૧ ^૯ લાસકર, કોટિ કોટિ સુખ ધામ.	૭
વિષ્ણુ ઇંદ્ર ૧ ^૯ અજ શેશજી, ક્યાન ધરત મનમાય;	
શિવ સનકાદિક સારદા. તે લાગત તુજ પાય.	૮
અનેક જનમના અધ જે, નાશ થાય નિરધાર,	
એવા જીણછે આપમાં, કરો દયા કિરતાર.	૯
ગજને ગિધ ગણિકા અધમ, અજમેળ અવધામ;	
ધ્રુવ શવરી પ્રદહાદને, તારણ છે તમ રામ.	૧૦
વાલ્મીક નારદ વળી, અંગદ ને હનુમાન;	
એવા જીવ અનેકને, પદ આપ્યું નિર્વાણ.	૧૧
૧અદ્ય મતિ કેમ વરણવું, સુખથી કહ્યું ન જાય;	
વેદશાસ્ત્ર પુરાણ સહુ, ૧નેતિનેતિ જશ ગાય.	૧૨
કર્યાં કુકર્મ અજણથી, કરિ ન તમારી યાદ;	
પ્રભુ બાઈક હું આપનો, ક્ષમા કરો અપરાધ.	૧૩
વારંવાર પ્રભુ આપજો, પ્રેમ ભકિત સતસંગ;	
મુજ બુદ્ધિ શુદ્ધ રાખજો, પડે ન કે દી ભંગ.	૧૪
સત્ય ધર્મ ધારણ કરું, સત્ય કરું ઉપદેશ;	
એવી સુશક્તિ આપજો; જય જગદીશ મહેશ.	૧૫
કાયક વાયક માનસિક; કર્મ કર્યાં જે જાણ;	

૧૭ સૂર્ય. ૧૮ પ્રકાશ કરનાર. ૧૯ બ્રહ્મા.

૧ થોડી, ૨ અપાર.

સમરપણુ કરું સર્વ તે, ઘો ઝુજ ભકિત દાન, ૧૬

માયા મદ નહી મનમાં, કામક્રોધ જંગળ;

નિયમ ભંગ કરશે નહી, મુણ્જે દીનદયાળ. ૧૭

ગાય શિખે ને સાંભળે, ભજનાનંદ ભવમાંય,
નરનારી નિત નિયમથી, પરાનંદ ફળ પાય. ૨૬

હાતિશ્રી સ્વામીજી ભજનાનંદજી કૃત ઇશ્વર પ્રાર્થના સંપૂર્ણ.

કવિ. કપોળ. શામજી મુળજી ઝ. માંડવા.

સ્વામીજી શ્રી ભજનાનંદજી વિષે.

રાગ શ્રીજગપતિ.

અખીલ ઇશ્વરા, તે બહુ કરી કૃપા;

ભર્તભૂમિનાજ, ધર્મને ઉધારવા. ૮૬.

શ્રીમત સાધુ પરમહંસ જે, સ્વામી ભજનાનંદ;

દર્શનથી અગ્ર નાશે તુર્લજ, થાય અતિ આનંદ. અખીલ. ૧

પરઉપકારી સ્વામી તમેછો, કરો ધર્મનાં કામ;

ગામેગામ ફરીને નિત્ય, આપોછો આરામ. અખીલ. ૨

ભરતભમિના સત્ય ધર્મની, આપે કરીને શોધ;

મનુષ્ય માત્રને મુક્તિ મળવા, આપો આપ પ્રબોધ. અખી. ૩

માયા રહિત થઈને ધરીયો, ધર્મરૂપી શણગાર;

સર્વ તજીને મનમાં ધાર્યું, રામ નામ નીજ સાર. અખીલ. ૪

વિનતિ આ મમ શ્રવણ ધરીને, કરો કૃપા મહારાજ;
 મસ્તક મારે હાથ મુકીને, પાવન કરશો આજ. અખીલ. ૫
 કૃપાસિંધુ હું શરણે આઁયો, સ્વામી ભજનાનંદ;
 દાસ શામપર દયા કરો તો, છૂટે ભવનો ફંદ. અખીલ. ૬
 વિપ્ર હરિશંકર મુંદેવા

રાગ આશાગોડી.

ભજનાનંદ સુખરાશી, ભુમીપર ભજનાનંદ સુખરાશી ટેક.
 સગા સહોદર સર્વસ ત્યાગ્યા, જણી માયાની ફાંસી. ભુ. ૧
 જ્ઞાનધ્યાનમાં સંતત રુરા, બ્રહ્માનંદ વીલાસી. ભુ. ૨
 અનેક જીવને સુરસ્તે ચઢાવ્યા, હતા જે જમપુરવાસી. ભુ. ૩
 હરિશંકર એવા સંતને ચરણે, કોટી ગંગા કોટી કાશી. ભુ. ૪

રાગ નાથ કૈસે ગજકો બાંધ છોડાયો.

અરે જીવ જીવ્યાથી જપજે તું રામ,
 અંતે નહિ આવે કાંઈરે કામ, અરે જીવ જીવ્યાથી જપજે
 તું રામ, ટેક. ૧

ભાઈને બાંધવ દાસ ને દાસી,
 ધર્યાં રેહશે સહુ ધામ, ચતુર પુત્ર તારે સાથ ન ચાલે;
 વળી નહિ આવેરે વામ. અરે જીવ જીવ્યા. ૨
 હાથીરે ઘોડા વળી રથ પાલખી,

એકનિ ન રાખિશ હામ, હુકમ દ્રવ્ય તારું અગગુરે રહેશે;
નહિરે આવે આ ચામ^૨ અરે જીવ. ૩

કહે ભજનાનંદ ભજન પ્રતાપે,
નિશ્ચય રહેશેરે નામ, સદગુરના શુદ્ધ ચરણ સેવ્યાથી;
પામીશ પ્રભુનુંરે ધામ. અરે જીવ. ૪

પદ ૨.

ભજન વિના કેમ થાશેરે કલ્યાણ,
તારા જીવની જીડીરે તજ તાણ, ભજન વિના કેમ થાશેરે, ટેકર
માયારે મદમાં અંધ થઈને, બોલે તું બોલ અજાણ,
સંત પુરૂષનો સંગ ન કર્યો, ધર્યો મનરે અભિમાન. ભજ. ૨
જમનારે દુતો તુજને ઝાલીને, ઘાણીમાં કાઢશે ઘાણ;
માથેરે મોઘરીયોના મારરે મારીને, નાંખશે નરકની ખાણ. ભ. ૩
કહે ભજનાનંદ ભજનરે વિના, અંતે થાશે અતિ હાણ,
સદગુરના શુદ્ધ ચરણ સેવ્યાથી, પામીશ પદ નિરવાણ. ભ. ૪
રાગ જનની જીવેરે ગોપીચંદની.

ભેખરે લઈ રાજ ભરથરી, આઠ્યા રાણીને વાસજ;
રાણી જોઈને શેવા મંડી, નાંખી ઉંડેરે નિશ્વાસજ.
મુણેરે રાજ તમે ભરથરી. ૧
આઠ હજાર હાથી સંઘાતે, ચાલતા ખાજી લક્ષ ખારજ;

પચીશ હજાર સાથે પાલખી, પાયદળનો નહિ પારજી
 મુણેરે રાજ તમે૦ ૨
 મેડીરે મંદીર માળીયાં, રત્ન જડીત્ર નીવાસજી;
 તેને તજીને તમે કેમ નીકળ્યા, વનમાં કીધારે વાસજી;
 મુણેરે રાજ તમે ભરથરી૦ ૩
 શોભીત જડીત્ર સીંધાસને, શોભતાં ઇંદ્ર સમાનજી;
 રંભા જેવી ત્રણસો રાણીયો, ગુણ રૂપની ખાણજી,
 મુણેરે રાજ તમે૦ ૪
 કાંતો રાજ તેં ભાંગ પીધી, કાં તુંને જોગીડે ભરમાવ્યોજી;
 કાંતો જહુગરે જહુ કર્યો, માટે ભેખ મન ભાવ્યોજી;
 મુણેરે રાજ તમે૦ ૫
 નહિરે રાણી મેં ભાગ પીધી, નહિ કોઈ જોગીથે ભરમાવ્યોજી
 નહિરે જહુગરે જહુ કર્યો, જ્ઞાન હુતો ગુરજીથી પાવ્યોજી,
 મુણેરે રાણી તમે પીંગળા. ૬
 ગાડીરે ઘોડાને ગજ પાલખી, સુતવિત ને પરિવારજી;
 જગત જુહુરે રાણી મેં જણીયું, નહિ ઘડીનો નિરધારજી.
 મુણેરે રાણી તમે પીંગલા. ૭
 ઝાઝવાનાં જળ જેવું જણજે, સર્વે સંસારનાં સુખજી;
 ગુરૂરે જ્ઞાનથી મને ગમ પડી, જણ્યું દુનીયાનું દુઃખજી;
 મુણેરે રાણી તમે૦ ૮
 અખંડ સુખનેરુંજે આપે, એવી ત્રણ વસ્તુ સારજી;

સેવારે હરિ ગુરૂ સંતની, કરે ભવથીરે પારજી;
 સુણેરે રાણી તમે૦ ૯
 એવારે વચન સાંભળી, વીનતી કરી જોડી હાથજી;
 રહોતો રાજજી તમે આંહી રહો, નહીતો લઘ ચાલો સાથજી
 સુણેરે રાજ તમે ભરથરી૦ ૧૦
 કહોતો રાજજી ભગવાં કરૂં, કહોતો એમ રાખું વેસજી;
 કહોતો ધોળારે વસ્ત્ર અંગ ધરૂં, કહોતો ઉતારૂં શીરકેશજી;
 સુણેરે રાજ તમે ભરથરી૦ ૧૧
 ધુનીરે પાણીની સેવા હું કરીશ, કરીશ ઉત્તમ આસનજી;
 પગરે ચાંપીસ રાજ પ્રેમથી, થાક જાય તતક્ષણજી;
 સુણેરે રાજ તમે ભરથરી૦ ૧૨
 જોગ કરવારે માતા કઠીન છે, કઠીન સેવાનું કામજી;
 કોઈ દીન કંડારે દુકડા, કોઈ દીન વનમાં વિશરામજી;
 સુણેરે માતા તમે પીંગળા૦ ૧૩
 સેવારે સદગુરૂ સંતને, બળે પુરવનાં પાપજી;
 નિજ ગૃહ રહી રટો રામને, જાય ત્રિવિધિના તાપજી;
 સુણેરે માતા તમે પીંગળા. ૧૪
 અમૃત જેવારે વેણ સાંભળી, ઉપજો મનમાં આનંદજી;
 ભીક્ષા દીધીરે રાણીયે ભાવથી, ભાખે ભજનાનંદજી;
 ભલોરે રાજ જગ ભરથરી૦ ૧૫

ગાય શીખેને સાંભળે, મન રાખે પ્રભુ પાસલ;
રામરામરે નિશદીન રટે, એનો હરિપુર વાસલ;
ભલોરે રાજ જમ ભરથરી૦ ૧૬

પદ ૨

મૂરખ મન સમજ્યો નહીં, મુખે ઘોલ્યો નહિ રામલ;
આગળ સરલશ વાંદરો, ભરવી પડશે સત્તામલ;

મૂરખ મન સમજ્યો નહીં ૦ ૧

હવે તું અતિ અભિમાનથી, મનમાં રાખે છે લાજલ;
સંત ચરણ નથિ સેવતો, અંતે ખિગડશે કાજલ;

મૂરખ મન સમજ્યો નહીં ૦ ૨

ધન સુત દારોરે જોખન, એતો પતંગનો રંગલ;

ઊડી જતારે કાંઈ વાર નહી, ક્ષણમાં થારોરે ભંગલ;

મૂરખ મન સમજ્યો નહીં ૦ ૩

મોઠારે મોટા ભુપ ભરી ગયા, નહી કોડી નિજ સાથલ;

મધમાખી જેવારે તરફડયા. ગયા ધસંતારે હાથલ;

મૂરખ મન સમજ્યો નહીં ૦ ૪

ચૌદ ચોકડી રાજ રાવણતણું, વણસતાં નહી લાગી વારલ

દાસ બંધુને બહુ દીકરા. જોયા જગમાં જુઝારલ;

મૂરખ મન સમજ્યો નહીં ૦ ૫

જેનીરે આજ્ઞામાં દેવતા, અગ્નિ વાયુને ભાણલ;

પાણીરે દેવા કોઇ નવ રહ્યું, સુણજે ચતુર સુખણી;
 મૂરખ મન સમજ્યો નહીં ૦ ૬
 કહે ભજનાનંદ હરિ ભજે, ખોટો સ્વપ્ના વત ખેલજ;
 નાશ થતાં કાંઈ વાર નહી, દીપક જેમ વિના તેલજ;
 મૂરખ મન સમજ્યો નહીં ૦ ૭

અથ શ્રી સુબોધ પત્રી દોહા.

પ્રથમ નમું શ્રી રામજી, સદ્ગુરૂ સંત સુખણી;	
સુબોધ પત્રી શુભ કરું, ધરજે મનમાં ધ્યાન.	૧
માંસ મદીરાદિક તજે, તજે અધમ વ્યભિચાર;	
જીવ હોંસા સંગ નિચનો. પરધન તજે વિચાર.	૨
જૂક કપટ જૂગટું તજે, નિંદા તજે સુખણી;	
અભીમાન ઇર્ષ્યા તજે, ભજે દેવ ભગવાન.	૩
હરિજનનો આદર કરો, કરો દયાને દાન;	
સાધુ જનનો સંગ કરો, જેથી પ્રગટે જ્ઞાન.	૪
એકું કદિ દેશો નહી, એકું નહી ખવાય;	
પાણી ગાળીને પિવો, દુધ ગાળી પીવાય.	૫
સ્નાન ધ્યાન નીતહીં કરો, કરો પર્વતર કામ;	
ભજનાનંદ એ નિયમયિ, પામે પ્રભુનું ધામ.	૫

છતિ શ્રી સ્વામીજી ભજનાનંદજી કૃત સુબોધ પત્રી સમાપ્ત,

રાગ કુમરી.

સંત સદા સુખદાઈ, જગતમે સંત સદા સુખદાઈ; ટેક.
 પરમ દયાળુ પરમ ઉપકારી, પરહિત ફિરત જગમાઈરે;
 કુપંથ નીવાર સુપંથ ચલાવે, ધરમકું દેત દીખાઈરે;

સંત સદાસુખ. ૧

જનમ મરણ અરૂંજમ રાજકો, મહા દુઃખ દેત મીટાઈરે;
 કુઅભિમાન મનહિકો કાઢે, કાઢે મનકિ કયાઈરે; સંત ૨
 સંત ખયત સુખ ભાનુ પ્રકાસસે, મોહ નીશા મીટ જાઈરે;
 પાખંડ ઉડગણ કપટ કુમોદની, અંધરમંઉલુક લુકાઈરે; સં ૩
 દર્શન કરત હરત અધ દારૂન, ગીતા શાસ્ત્ર અસગાઈરે;
 કહે ભજનાનંદ સંતકુ સેવત, સત વસ્તુ જાત જનાઈરે સં ૪

પદ. ૨

સચ્ચીદાનંદ સુખદાઈ, ભજે દેવ સચ્ચીદાનંદ સુખદાઈ.
 એક અખંડ અજીત અનાદી, નિરંજન નીતન્યાઈરે;
 જનમ મરણ દુઃખનાહી જીસકું, ગીતા શાસ્ત્ર અસગાઈરે; સ. ૧
 બ્રહ્મા બિષ્ણુ ભજન કરતહૈ; શિવજી લગની લગાઈરે;
 શુક સનકાદિક સારદ નારદ, ધ્યાન ધરત મનમાઈરે; સ. ૨
 તીરથ વરત કછું નહી લાગત, પૈસા ન બૈડત પાઈરે;
 પ્રેમ ભકિતસે પ્રીત પ્રભુકી, સચ્ચિ રાખો સગાઈરે; સ. ૩

૧ રાત્રી. ૨ તારા. ૩ પોયણી. ૪ ધુડ.

સાંત પુરૂષ કે સહાય કરનકું, દુખમે આવત ધાધરે;
કહે ભજનાનંદ ભજન પ્રતાપે, ભવદુઃખ જન ખીલાધરે, સ.૪
પાત્ર કુપાત્ર વિષે ત્રણ તાળની ચોપાઇ.

સુણો તમેરે સત સંગી સહુ, શુભ અશુભ દાનનું ફળ કહું;
એક કણ તણારે હજાર, થાય ખેતરમાં નિરધાર;
એવું સમજીને દેજોરે દાન; સહુ તમે ચતુરસુખણ. ૧
કુપાત્રને આપેરે કાચ, એનું દાનરે નિષ્ફળ હોય;
જેમ ખારામાં જઇનેરે વાવે, તેની નીપજ તેને નહિ આવે;
એવું સમજીને દેજોરે દાન, સહુ તમે ચતુર સુખણ. ૨
રીત પાત્ર કુપાત્રની કેવા, 'કાનધેનું' વિખધર જેવો;
ધેનુ ત્રણ ખાઈ દુધ દેશે, એરૂ દુધ પીઇ પ્રાણ લેશે;
એવું સમજીને દેજોરે દાન, સહુ તમે ચતુરસુખણ. ૩
એક બીજતણોરે વિસ્તાર, થાય વડલાનો પ્રક્ષ અપાર;
તેના ફળતણો નહી પાર, એમ સુપાત્રે દાન નિરધાર.
એવું સમજીને દેજોરે દાન, સહુ તમે ચતુરસુખણ. ૪
દોહરો.

પરખી પાત્ર કુપાત્રને, દેવું વિવેકે દાન;
કહે ભજનાનંદ ભાક્ષથી, પામે પદ નિરવાણ.

ગુરૂ મહિમા ત્રણ તાળની ચોપાઇ.
સુણો તમેરે સતસંગી સહુ, હવે મહાતમ ગુરૂનું કહું;

સતસંગ સદા જગ કાશી, સતગુરુ શિવ અવિનાશી;
 ઉઠી પ્રભાતે દર્શન કરે, તેના કોટિ વિધન હરિ હરે,
 મધ્યાને જે દર્શને જાય, તેને સહેજેરે સાધન થાય,
 સાંજ સમયે જે દર્શન કરે, તેતો સંસાર સાગર તરે;
 ગુરુ સનમુખ જે ચાલી જાય, ડગલે ડગલે જજ્ઞ ફળ થાય;
 પ્રેમે ગુરુ ચરણાદક પીવે, તેતો જગમાં સુખથી જીવે;
 ગુરુ પુજા જે આરતી કરે, તેતો જન્મ ફરી નહીં ધરે,
 જેણે ગુરુ જમાડ્યા છે પ્રીતે, તેણે કોટિ જજ્ઞ કર્યા નીત્યે,
 જેણે કરી સદગુરુની સેવા, તેતો સુખરે ભોગવે હરિ જેવા;
 એવા ગુરુનો મહિમા જગમાંય, વેદશાસ્ત્ર પુરાણોમાં ગાય,
 જ્ઞાની ધ્યાની દયા ધર્મધારી, હોય ગુરુપરમ ઉપકારી,
 એવા ગુણ જાણી યરુ ધારો, માયા મમતાને મૂળથી મારો,
 યરુ વિના નુગરોરે જાણુ, તેતો પડશે નરકની ખાણુ,
 ભજનાનંદ કહે વાત સાચી, ગુરુ વિના વાત સહુ કાચી;

અથ યરુ પ્રાર્થના.

નમું નમું ગુરુ મહારાજ, ધન્ય ધન્ય છે દીવસ આજ,
 પ્રભુ દર્શન અમનેરે દીધા, દીન જાણી કૃતારથ કીધા;
 કરી બોધ ભાનુ પરકાશ, મહા મોહ તીમર નીશીનાશ,
 સત્ય વસ્તુનો શ્રેષ્ઠ વિચાર, આજ મળ્યો તે અમનેરેસાર.
 યરુસમ હિતકારી કોય નાહી, જોયું વિચાર કરી મનમાંધ,

એવું જાણીઆવ્યોઆપસરજી, શીશ સમરધ્યુંછે તમચરણે,
ભજનાનંદ કહે ગુરુ સેવા, કરે સુરતર મુનિવર જેવા.

રાગ હૈયાના પુટા હરિ સંગે હેત ન કીધો.

મૂરખ તારા મનમાં જોને તું જાગી— ટેક.

એજો આયુષ આખું ખોયું આજસમાં અભાગીરે;

મૂરખ તારા મનમાં. ૧

નારાયણનું નામજ લેતાં, નવરાઈ નવ આવે,
બજારમાં બેસીને ડાહ્યા, ગપ્પા ખુમ ઉડાવેરે;

મૂરખ તારા મનમાં જોને તું જાગી, ૨

માંદપને લીધે છ મહીના, પલંગમાં કેમ પડછો;
સાજો થઈ હરિ ભજન ન સજે, ઘાટ નવા તું ઘડછો રે;

મૂરખ તારા મનમાં જોને તું જાગી. ૩

હરિ કથા સતસંગમાં જવા, જૂઠાં ખાના ખતાવે;
ભજનાનંદ કહે ભાગ્યો જાછો, હુકમ રાજનો આવેરે.

મૂરખ તારા મનમાં જોને તું જાગી. ૪

પદ ૨.

અંતરના અંધા, જોને વિવેકે વચારી. ટેક.

સાર વસ્તુને સમજ્યો નહિને, ભુંડપ પકડી બારીરે;

અંતરના અંધા, જોને વિવેકે વીચારી. ૧

સત્ય શાસ્ત્ર વળી સત્ય પુરૂષનો. સંગ નહી તેં કીધો;

ખોટા મતને ધારન કરી, દેહ ખોઈ તે દીધારે;
અંતરના અંધા જોને વિવેકે વિચારી. ૨

ઉપરનાં ઊજળા સાધનથી, મીથ્યા દેવને માને,
ગમે તેટલું પાણી પાએ. કેરી નવ કેરડાનેરે;
અંતરના અંધા જોને વિવેકે વિચારી. ૩

માળા વેસ ઉપરનો જોઈ, આપનો પારકો માને,
જેમ ભરવાડ બકરા ગાડર, નીશાનથી સૌ જાણે;
અંતરના અંધા જોને વિવેકે વીચારી. ૪

કહે ભગવાનંદ ભક્તો થઈને, ભજજે ખસ ભગવાન,
ખોટા મતને મુકી દેજે, નહીં તો થશે હેરાનરે;
અંતરના અંધા જોને વિવેકે વીચારીરે. ૫

અનુભવીને એકલું આનંદમાં રહેલુરે-એ રાગની.

ગરબી.

સત્યનારાયણ ભજો, સુખના દાતા;
ભક્તજનનો ભય હરણ, કરણ સુખશાતા.
સત્યનારાયણ ભજો સખના દાતા. ૬૬. ૧

ધમ્મીત ફળ ઉત્તમ હરિ હૃતથી આપે,
કષ્ટવાળા હોય તેના કષ્ટને કાપે; સત્યનારણ. ૨

શુકલ વરણ કરણ મણી કુંડળ જડીત,
શીશ મુગટ ઝળળ ઝળળ શોભે જેમ તડીત; સ. ૩

ચતુર ભુજ માહી ચતુર આયુધ ધરે,
ભજનાનંદ કહે કૃષ્ણ ધ્યાન એમ કરે; સ. ૪
૫૬ ૨.

ભજો પરિશ્રલ નારાયણ ભાવથી,
નારી ગર્ભ જન્મ જેનો કદાપી નથી. ભજો. ૧
સર્વ શક્તિ સંભવિત જેમાં છે સદા,
કામ ક્રોધાદિક દોષ નાહી છે કદા. ભજો. ૨
અખંડ સર્વ જ્ઞાન સુખ એવા છે હરી,
જન્મમરણ દુઃખ જેમાં નાહી છે જરી. ભજો. ૩
'દીનેશ ગણેશ વિષ્ણુ શિવ ધ્યાનમાં ધરે,
રામ કૃષ્ણ રાત દિવસ રટન તે કરે. ભજો. ૪
ભજનાનંદ એવા જગકરતાને જાણી,
મહાસુખ મળે હોય દુઃખની હાણી. ભજો. ૫
ગરબી.

કર પ્રભુ સંગાતે દઢ પ્રીતડીરે એ રાગ.
માનો અર્જુન વચન સત્ય માહેરે, પ્રાણુયકી વાલા છે
હરિજન્ન, એમ સમજી સેવાને સાચા સંતનેરે. ટેક. ૧
હરિજનને જમાડીને જે જમેરે,
સદા પ્રભુ છે તને પ્રસન્ન. એમ સમજી સેવાને. ૨

સંત સનમુખે જે જન જયછે રે,
 હગડે હગડે જશફળ થાય. એમ સમજ સેવાને. ૩
 શુદ્ધ ભાવે કરી સંત સેવતારે,
 અનેક જન્મ તણા અધ જાય. એમ સમજ સેવાને. ૪
 પુણ્ય વૈષ્ણવને જે આરતી કરેરે,
 તેના પુન્ય તણા નહિ પાર. એમ સમજ સેવાને. ૫
 અડસઠ તીરથ અતિ હેતથીરે,
 નીત રહે ચરણે નિરધાર. એમ સમજ સેવાને. ૬
 સંત નિંદા કરે કે કોઈ સાંભળેરે,
 તેનો નીત નરકે નીવાસ. એમ સમજ સેવાને. ૭
 ભજનાનંદ કહે સત ભાવથીરે,
 સંત શરણે પુરીરે મારી આશ. એમ સમજ સેવાને ૮
 ગરબી ૨ વિમ્બ પ્રભાશંકર.

સંત સાચા જગત ગુરૂ જાણજેરે,
 ભવસાગર તેથી તરાય, ધારી એવું ધરમગુરૂ ધારજેરે
 ખાળ ગટરનું નીર ગંગમાં પડેરે,
 ગંગ સંગથી શુદ્ધ જણાય; ધારી એવું ધરમ. ૨
 જુઓ કીડાનું દૂધ ભમરી કરેરે,
 સંત કરેછે સંત સ્વરૂપ; ધારી એવું ધરમ ૩
 મણી સંગથી કંચન નીપજેરે,

તજી લોઢું પોતાનુરે રૂપ;	ધારી એવું ધરમ. ૪
સંગ ચંદનનો વૃક્ષ ખીજ કરેરે.	
આપે ચંદન નિતે સુવાસ;	ધારી એવું ધરમ. ૫
એવું મોઢું ગુરૂપદ માનીનેરે,	
નિત્ય કરો ચરણે નિવાસ;	ધારી એવું ધરમ. ૬
જ્ઞાન હીણા ગુરૂ નવ કીજીએરે;	
બુઢે છે ને બુઢાડેરે લોક;	ધારી એવું ધરમ. ૭
ગુરૂ વિના સાધન સરવે કરોરે,	
પ્રભાશંકર માનજે રોક;	ધારી એવું ધરમ. ૮

ગરખી ૩ વિપ્ર વનમાળીદાસ,

જે સમરણ કરે શ્રી રામનુરે,	
ધન્ય ધન્ય તેનો અવતાર; પ્રભુ નામ લેને તું પ્રાણીયારે	
રામ નામ લેતાં ગુણીકા તરીરે,	
નીજ ધામ ગઈ નિરધાર;	પ્રભુ નામ લેને. ૩
મીરાબાઈને મોહનજી મળ્યારે,	
ભાવે કરી ભજ્યા ભગવાન;	પ્રભુ નામ લેને. ૩
રાણે વિખના કટોરા મોકલ્યારે,	
પ્રેમે કરી મીરાયે કીધા પાન;	પ્રભુ નામ લેને. ૪
નાગર નરસીયો નિત્ય રટે નામનેરે,	
કર્યા તેના હરિયે બહુ કામ;	પ્રભુ નામ લેને. ૫

હુંડી એક સીકારી અતિ હેતર્થારે,
ધારી શામળશા શુભ નામ, પ્રભુ નામ લેને. ૬
નારાયણ નામ લેતાં ખીકથીરે,
અજમેળ ઉગાર્યો પળમાંલ્ય; પ્રભુ નામ લેને. ૭
સ્વામી ભજનાનંદનાં સતસંગથીરે,
વનમાળી હરિ ગુણ ગાય; પ્રભુ નામ લેને. ૮

ગરબી ૪.

મુરખ માન શિખામણ માહેરોરે,
તનમનના તલ્લને વિકાર, નામ લેને નિરંતર નાથનુંરે. ટેક ૧
પાપ કરતાં પાછુ જોયું નથીરે,
અતે મળશે જમોનારે માર; નામ લેને નિરંતર. ૨
જ્યારે નરકના કુંડમાં નાંખશેરે,
ત્યે કે કરીશ તું પેકાર; નામ લેને નિરંતર. ૩
મટે સાચા તે સતગુરુ ધારજેરે,
જે અતે ઉતારે ભવપાર; નામ લેને નિરંતર. ૪
ધન ધામ ને પડ્યા રહેશે દીકરારે,
નહીં ચાલે સાથે ધરની નાર; નામ લેને નિરંતર. ૫
કાયા માયા તે સપનાની સાહેબીરે,
અતે જાણજે સર્વે અસાર. નામ લેને નિરંતર. ૬
રાજ રાવણનો અહકાર ઉતર્યોરે,

જ્યારે અનીતિ કીધી અપાર; નામ લેને નિરંતર. ૭
સ્વામી ભજનાનંદના સતસંગથીરે,
વનમાળી કહે નિરધાર; નામ લેને નિરંતર. ૮

ગરબી ૫ ગઢવી દેથારામ

અજ્ઞાની સમજ તારા ઉરમાંરે.

સતસંગ કયા છે સાર, સત્ય માન શિખામણુ સંતનીરે. ટેક. ૧

વાણુ સમજે કેને તું વળગી રહ્યોરે,

આખું જગત તું જાણુ અસાર; સત્યમાન. ૨

હરિકથામાં જાય ન જવા ન દેરે,

બાંધ્યો મીથ્યા તે જાજનોરે બાંધ; સત્યમાન. ૩

ભુંડુ ભટ્ટુ તે શું નથી ભાળતોરે,

આંખો છે પણ થયો કેમ અંધ; સત્યમાન. ૪

ભાંડ ભવાઈ થાય તો મેલ ભાળવારે,

તારા ડાહ્યાપણુમાં વળી ગયો ડાટ; સત્યમાન. ૫

ખોટા ખેલ જોવા દેછે ખાંતથીરે,

વાર એમાં સારી શેની વાટ; સત્યમાન. ૬

છણુ ગોવિંદ તણા તો ગમતા નથીરે,

અહ્યા મસ્ત થયો કેમ આમ; સત્યમાન. ૭

ધરી ધીર આ વાત ઉરમાં ધરેરે,

રીત સારી કહે દેથારામ; સત્યમાન. ૮

૫૬. રામ લક્ષ્મણ વનમાં સિંધાવતાં એ રાગ.

આવો અવસર ફરી નહીં આવશે,
 કરિલે કરિલે તું ઊત્તમ કામ;
 સદા સુખ ધામ; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૧ ॥
 ગાડી ઘોડાને ગજ રાજ ઘણા,
 મીથ્યા જણે આ જગતનિ માયા;
 છેક બાદલ છાયા; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૨ ॥
 ઝાંઝવાના જગ જેવું જણજે,
 જણજે સ્વપના જેવું જગ સુખ;
 દાયક મહા દુઃખ; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૩ ॥
 મીથ્યા સુખમાં પડ્યોરે જીવ મોહીને,
 બાંધ્યો મરકટ મધુકર જેમ;
 પામીશ દુઃખ તેમ; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૪ ॥
 માટે સમગ્ર હરિનુંરે માનીને,
 સુકી મન તણેરે અભિમાન;
 સમજી ગુરૂ સાન; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૫ ॥
 રાજ સાજ હુકમ સર્વે રાજના,
 જરૂર મૂકાવશે જમરાજ;
 સર્વે સુખ સાજ; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૬ ॥
 મોટા મહિપતિ મુકિને મરી ગયા,

ગાડી ઘોડાને ગજ ધરનાર;

પુત્ર પરિવાર; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૭ ॥

એવી સમજણ ઉરમાંરે આણીને,

સેવજે સદ્ગુર સંત સુખણ,
સદા સુખ ખાણ, હરિને ભજ. હેતથી. ॥ ૮ ॥

ભજનાનંદ કે સદ્ગુર ભેટતાં,

થીર આનંદ ઊરમાં થાય,
જરૂર દુઃખ જાય; હરિને ભજ હેતથી. ॥ ૯ ॥

પદ. ૨. રાગ ઉપરનો.

મહા અમુલ્ય મનુષ્યા દેહી મળી;

એમાં કરજે ઉત્તમ વિચાર, નીત નિરધાર;

ભજે પ્રભુ ભાવથી; ॥૧॥

જે કોઈ જપતો નથીરે રામ નામને,

તેની છુલ્ક્યા તો જણે સુખણ,

‘મંદુક પ્રમાણ. ભજે પ્રભુ ॥૨॥

જે કોઈ જોતો નથીરે જગદીશને,

તેનાં નેત્ર જણે નિરધાર, અમથા આકાર;

ભજે પ્રભુ ॥૩॥

જેનું શિશરે નમ્યું નથી નાથને,

તેનું શીશ તે તુંખડા જેવું, કડવું વિષ કેવું;

ભજે પ્રભુ ॥૪॥

જે કોઈ કાને કથારે નાહિ સાંભળે,
તેતો કાન જાણે રે તમે કેવા, રાફડાના જેવા;
ભજે પ્રભુ ॥૫॥

જે કોઈ કરચિ કરતો રે નથી હરિ કામ,
તે તો કરેરે કેવા વિકરાળ, ખાવળની ડાળ;
ભજે પ્રભુ ॥૬॥

જે કોઈ ચરણ ચાલીને જતો નથી,
પ્રભુ મંદિર કે ગુરૂ પાસ, તે વૃક્ષ મૂળ વાસ;
ભજે પ્રભુ ॥ ૭ ॥

જગમાં ગુરૂ રે ગોવિંદ એક જાણીને,
સેવજે સદગુરૂ સંત સુજાણુ, સદા સુખ ખાણુ;
ભજે પ્રભુ ॥ ૮ ॥

ગુરૂ સેવા તે સેવારે ગોવિંદ તણી,
ભજનાનંદ કહે બત્રી ભાત, સેવારે દીનરાત;
ભજે પ્રભુ ॥ ૯ ॥

મદિરા વિષે. રાગ ખીચા.

મધ પીવે મત્તવાત, હોવે વાકે બુરે હાલ;
સદા રહે ઉરસાત, દેહી-દુઃખ યારી. ॥ ૧ ॥

બત્રી બુદ્ધિ હોવે ભ્રષ્ટ, નીતિ હોય જય નષ્ટ;
કાયા ખીચ હોતકષ્ટ, ખલકમાંય ખૂવારી. ॥ ૨ ॥

જગતમાય જયલાજ, કર સદા પુરે કાજ;
શઠનકો શીરતાજ, ચાલ વ્યભિચારી. ॥ ૩ ॥

ભજનાનંદ કહે સત્ત, મૂરખ છોડ ઐસીમત્ત;
નહિ તો હોય પુરી ગત્ત, બચન ગ્રહો બીચારી ॥ ૪ ॥

રામનામ રૂપી અમલમાં જેટલા ગુણ કીર્તનમાં નીચે
લખેલા છે તેથી વિરૂદ્ધ અશીલુ રૂપી અમલમાં અવગણ
સમજવા— પદ.

તું તો રામ અમલ પી પ્યારેરે,
પી પ્યારે ભવ દુખવારેરે; તું તો રામ, ૨૬.
એવો અમલ કહિરે નહિ ઉતરે,
જો દીલ દહને ધારેરે; તું તો રામ. ॥ ૧ ॥
તેજ સુતન વળી જશ જગતમાં,
બુદ્ધિ બળને વધારેરે; તું તો રામ. ॥ ૨ ॥
દામ ઠામનું કામ ન પડે,
કડવું ન લાગે ક્યારેરે; તું તો રામ. ॥ ૩ ॥
કહે ભજનાનંદ સદ્ગુર ભેટે,
લગની લાગે ત્યારેરે; તું તો રામ. ॥ ૪ ॥

પરસ્ત્રી વિષે. ઇંદ્રવિજય છંદ.

નીત ઘટે બળચિત્ત ઘટે પરતીત્ત ઘટે અતિ પંચનમાઈરૂ
ધર્મ ઘટે શુભ કર્મ ઘટે સખશર્મ ઘટે તપજય બિહાઈ. ૨

જ્ઞાન ઘટે વરદ્યાન ઘટે સનમાન ઘટે પરસ્ત્રી ચિતલાઈ. ૩
 કે ભજનાનંદ દુર્ગુણ હૈતકિ મૂરખ માનતહૈ સુખદાઈ. ૪
 કવી ગઢવી માનસીંગ રવાભાઈનાં ધુનું પીપળયું

રાગ બનજરા સ્વામી ભજનાનંદ વિષે.

સૌહે સંત સદા સુહાગી, ભજનાનંદ છે ખડભાગી; ટેકા
 પરમ દયાળુ છે પોતે, જરૂર દુઃખ જાય મુખ જોતે;
 અતિ આનંદ થાય અથાગી; ભજનાનંદ ૧
 ધણી સત્યનારાયણ ધારી, ઊર વિવેક શુભ વિચારી;
 જેણે તૃણા મન મથ ત્યાગી; ભજનાનંદ ૨
 જે પુરૂષ જગતમાં પાપી, એને ભકિત બોધ બહુ આપી;
 જેની લગની પ્રભુસે લાગી; ભજનાનંદ ૩
 ગુણ માનસીંગ એમ ગાવે, થીર આનંદ દીલમાં થાવે,
 મને ભકિત આપો શુભ માગી; ભજનાનંદ ૪
 કવિ કાળીદાસ વેરાભાઈ ગઢવી ષ. આદરા.

દોહા.

ભજનાનંદ ગુરૂ ભેટતાં, આનંદ ભયો અપાર;
 અબ તા કે બરણન કરૈ, અદ્ય ગુણ વિસ્તાર; ॥

છપા.

કાવ્ય કલામે કુશલ, બ્યાસજી પુદ્ધિ બાકી;
 પરમારથે પથ પરમ, ગતિ મૂર્ખ સમજકી;

૬૨

નર નારાયણ સારસ, કામજી તનમે જાણો;
નેમ મેમપરબોધ, ભકત પ્રહ્લાદ પીછાનો;
ગુણવંત સંત દેખ્યા સરસ, ભજનાનંદ મોહિ ભાવિયા;
કવિ કાળુકહે ઉદ્ધાર કાજ, અવની ઊપર આવિયા;

છપા ૨.

દ્વિજ કર વંસ દિનેશ, ભયે ભજનાનંદ સ્વામી;
સદ્ગુર શંભુ પ્રતાપ, નામરટ ભય જો નામી;
કર્યો બોધ પ્રકાશ, સાર શુભ શાસ્ત્ર શીખાઈ;
પ્રાંતિ નિશા કરિ નાશ, ધર્મ શુભ દીન્હ દીખાઈ;
સમત ઉગનિશ આડત્રીસમે, સત્ય ધર્મ સ્થાપન કીયો;
કલિયુગ જીવ ઉદ્ધાર કાજ, મહારાજ જન્મ જગમે લીયો;

છપા ૩.

પ્રથમ દેશ પંજાબ, બોધ કીન્હો બહુ ભારી;
દ્વીતીય દેશ દક્ષિન, કીન્હ જીવન સુખકારી;
તૃતીય દેશ ગુજરાત, જ્યાં રણછોડજી રાજે;
ચતુર્થ દેશ સૌરાષ્ટ્ર ભૂપતખતેશ ખોરાજે;
એહિ વિદ્ધ કવિ કાળુકહે, દેશ દૂરી બહુ બોધ દીયો;
કલિયુગ જીવ ઉદ્ધાર કાજ, મહારાજ જન્મ જગમે લીયો;

છપા ૪.

મુકત કરે મહારાજ, બોધ સેવકને આપી,

મુકત કરો મહારાજ, કોટ પાપોને કાપી;
 મુકત કરો મહારાજ, દયા રાખી દીલમાઈ.
 મુકત કરો મહારાજ. સેવ કરી કરો સહાઈ.
 સહાય કરી કળજીગ સમે, સેવક કાજ સુધારિયે;
 ભજનાનંદ ગુરુ ભાવથી, ત્રણે તાપથી તારિયે.

રાગ આશાગોડી.

કવિ કાળીદાસ રાજ. મું ગોંડળ.

ભજનાનંદ ભયહારી, ભેટયા મને ભજનાનંદ ભય-
 હારી. ટેક.

સંતત જેની ચરણરજ સેવું, વંદુ હું વારંવારી;
 ભેટયા મને ૧

દયાધરી જ્ઞાનદાન દઈને નિવાળ્યા બહુ નરનારી;
 ભેટયા મને ૨

જતિ હનુમંત જેમ જતિ છો જગતમાં, તુટે ન ટેક
 તમારી, ભેટયા મને ૩

મત પંથ બહુ જગતમાં મેં જોયા, ભટક્યો હું ભવમાં
 ભારી; ભેટયા મને; ૪

કવિ કાળું કહે કલિ કાલ કરાલ, અધમને દ્યોને
 ઉગારી; ભેટયા મને ૫

કવિ મોતિસર માંડનગંગા મુ. કવાડીયા. ૬

દોહરા.

પ્રાચીત કંઈ મેટે પરા, દર્શનથી દીદાર;

(યે) ભજનાનંદને ભેટતાં, આનંદ થાય અપાર. ૧

મહાસંત છે મહાતમાં, ચહુ ખંડકે ધર ચાર;

(એ) ભજનાનંદને ભેટતાં, આનંદ થાય અપાર. ૨

મહાસિદ્ધ નવનિત્ર મળે, વિવેક વધે વિચાર;

(એ) ભજનાનંદને ભેટતાં, આનંદ થાય અપાર. ૩

ભજનાનંદ ત્રીભુવનના, નિશ્ચય રિઝાયા નાથ;

(તે) આતમ કંઈકે ઊધારવા, સંત અયો સમરાય. ૪

છપા.

નિરમળ ગંગા નીર, સરોજ સમચીત સુકોમળ;

પ્રેમ જ્ઞાનવિનપાર, ઉદય જેમ જુદ્ધિ ઊજળ;

વાચકાચ દ્રઢતાસ, વચન સિદ્ધીવરદાયક;

કામ ધરમ શુભ કૈક, લખું કીધા ખહુ લાયક;

નારાયણ સત મળિયા નિધુ, તાપ પાપરાટાળિયા;

છતેલ કામ સિદ્ધ હૈજખર, ભજનાનંદ મેં ભાળિયા.

દોહા.

સ્વામી ભજનાનંદરો, જે સતસંગ કરંત ॥

[તો] ચોરાશીના ચોટમાં, ફેરા નહીં ફરંત ॥

ધર્માદા વાવરવા વિષે.

દેવમંદીર, ધર્મશાળા, વિદ્યાશાળા અને વૈદકશાળા
કરાવવી. ૧

વાગ્ય, કુવા, તળાવ અને પાણીનાં પર્વ બાંધવાં. ૨
જે રસ્તામાં વ્રક્ષ વિના માણસો દુખી થતાં હોય તે
તે ઠેકાણે ઝાડવું હોય તેો ઝિન્છેરવું અને નહીં હોય
તેો રોપવું. ૩

અપંગ અને નિરાશ્રિત તથા જેને કાંઈ રળી
ખાવાની સત્તા નથી એવાં જે મનુષ્યો તેમને ભજન
કરાવી અન્ન આપવું તથા ધર્મ સંબંધી બોધ આ-
પવો. ૪

તત્ત્વ ગીતાને અનુસરી સત્ય ધર્મના બોધવાળાં
એવાં જે શાસ્ત્રો તે છપાવવાં. ૫

અપંગ અને નિરાશ્રીત એવાં જે પશુ અને પક્ષિયો હો-
ય તેો તેને યથાયોગ્ય ખાનપાનાદિકે કરીને સેવવાં. ૬

ગાયનું રક્ષણુ વિશેષે કરીને કરવું તે વિષે.

નારાય છંદ.

ધરો દયા સદા તમે, ગરીબ ગાય જાણિને,
દહીં ઘેો દુગ્ધ આપનાર ચિત્તમાં પ્રમાણિને,
તમે અમો જહાન જેથિ ખાન પાન ખાઈયે;
કપાય ગાયમાય તેથિ શાન્તિ કેમ પાઈયે.

જે થકી મનુષ્ય માત્ર ઊત્તમ જ્ઞાનપાનાદિક ખાય છે, એવી ગાયોનો વધ જ્યારે થાય છે. ત્યારે શાન્તિ કેમ કરીને મનુષ્ય પામે, કેમકે એક ગાય, અને એ ગાયના એકજ વંશમાં સુમારે બે લક્ષ માણસનો નિર્વાહ થાય છે એવી ગાયોનું બાર મહિનામાં સુમારે પાંચ હજારનું અકાળમૃત્યુ આખા હીંદુસ્થાનમાં થતું હશે આ વાત ગૌરક્ષાની ચોપડી વાંચવાથી માલમ પડશે. માટે સદ્ગૃહસ્થોએ સારી રીતે જ્ઞાન પાનાદિકે કરીને ગાયોની રક્ષા કરવી, તથા તેમનો જે વધ થતો હોય તે અટકાવવો તે વિષે નીચે મુજબ.

ગૌરક્ષણ કરનાર રાજ્યે પોતપોતાની પ્રજામાં, જ્ઞાતિના પ્રમુખ મનુષ્યોએ પોતપોતાની જ્ઞાતિમાં, આચાર્યો એ પોતપોતાના સેવકોમાં, અને પટેલ લોકોએ પોતપોતાના ગામમાં એવો બંદોબસ્ત કરવો કે, અજણ્યા માણસને અથવા હીંસા કરવાવાળા માણસને ગાય આપવી અથવા વેચવી નહિ; અને જે આપશે તો તેને અમુક દંડ કરવામાં આવશે. હવે મરણ અને પરણેતરમાં તથા દરવર્ષમાં, ભાંડ, ભવાયા, પાવૈયા અને બ્રાહ્મણ એમના હક્ક આપણા દેશમાં ખાંચેલા છે, પરંતુ સર્વની પોષક એવો ગાય માતાની કાંઈ પણ નેમણુંક કરેલી નથી; એ

મોટી આપણી ભૂત્ર છે, માટે સજ્જન પુરૂષોએ આ વાત-
નો વિચાર કરી યથાયોગ્ય બદોબસ્ત કરવો, અને તે
દ્રવ્યે કરીને નિરાશ્રીત એવોજે ગાયો તેમનું રક્ષણ કરવું. ૭

સાધુ અને બ્રાહ્મણોને જમાડવા. ૮

હરેક નિરાશ્રીત રોગી માણસની ખાન, પાન, ઔષધ
અને શરીરે કરીને વિશેષ સેવા કરવી. ૯

ધર્માત્મા, અને ઉપદેશ કરનાર એવા મહાત્માઓની
ષોડષ પ્રકારની પૂજા સહિત, વિશેષે કરીને યથાયોગ્ય સેવા
કરવી. ૧૦

ઉપર કીધેલા પ્રમાણે પોતાના ગામનું દ્રવ્ય પોતાના
ગામમાં વાવરવું અને તે દ્રવ્ય લેવા દેવામાં ચાર સદશ-
હસ્ય પોતપોતાના ગામમાં ઉપરી રાખવા ઇતિ.

ૐ શાંતિઃ શાંતિઃ

પ્રથમથીઆશ્રય આપનાર સદ્ગૃહસ્થોનાં નામ. પ્રાંત કાઠિયાવાડ

૧ પટેલ. ભગવાન રાજ.	મુ. ભુવા.
૧ પટેલ. જદવ જેઠા.	મુ. ભુવા.
૧ પટેલ. માધા દેવજી.	મુ. ધારેશ્વર
૧ પટેલ. વિશ્રામ જેઠા.	મુ. ધારેશ્વર
૧ વિમ્બ વજેશંકર અજરામર.	મુ. કુંડલા
૧ દરજી કહાનજી.	મુ. સાવર
૧ પટેલ. નારાયણ ડોસા. હીરપુરા.	મુ. કુતાનું
૧ ખાવા કન્હદાસજી નિરભયરામ.	મુ. ખારા
૧ " હીરજી દેવરાજ	મુ. ખારા
૧ સોની ગીગા કેશવ.	મુ. જતરડા
૧ " ગોવિંદ નારાયણ ડોકાણી.	મુ. જતરડા
૧ ખુમાણ ગોલણ સુથા	મુ. ગુંદરણ
૧ ખુમાણ જેઠા	મુ. ગુંદરણ
૧ ભકત પ્રેમજી મૂળજી.	મુ. એકલાઈ
૧ " પરવત દુધા.	મુ. ખાડરસીંગા
૧ શેઠ જેઠાલાલ ત્રિભુવનદાસ.	મુ. દામનગર
૧ શેઠ જગજીવન ગોપાળજી	મુ. દામનગર
૧ હુન્હાર રતના ગીગા	,, દામનગર

- ૧ " જયરામ ભવાન કાસોંદરિયા ,, દામનગર
 ૧ " ભીમા ભવાન ,, દામનગર
 ૧ " ખોડા જીવા નારોત્તા ,, દામનગર
 ૧ ખત્રી હરિ રણુછોડ ,, દામનગર
 ૧ " પુના રામજી બોખા ,, દામનગર
 ૧ " ગોવિંદ ચરજણ બોખા ,, દામનગર
 ૧ " કરમસી મૂળજી ખાખરિયા ,, પાંચતલાવડું
 ૧ " ડાયા ડુંગર ભાદાણી ,, ભીંગરાડ
 ૧ " જેઠા ભગવાન લાઠિયા ,, ભીંગરાડ
 ૧ ત્રવાડી વિશ્વનાથ પિઠલજી ,, ભીંગરાડ
 ૧ શેઠ વછરાજ ભવાન ,, ભીંગરાડ
 ૧ " ગીગા રાજ ભાદાણી ,, ભીંગરાડ
 ૧ ઠકર ગોખર ગીગા ,, ભીંગરાડ
 ૧ ઠકર દેવજી સુંદરજી ,, ચખાડિયું
 ૧ પટેલ કહાનજી ડાયા ,, પિપરિયું
 ૧ " ડુંગર લાધા પણસાલા ,, દેવળયું
 ૧ " બેચર પદમસી ,, જલાલપુર
 ૧ " કેશવ જસા ,, જલાલપુર
 ૧ " હરખા શિવા જદવાણી ,, માંડવા
 ૧ " વિરા ધના જદવાણી ,, માંડવા

- ૧ „ પ્રેમજી ઠાકરસી જદવાણી „ માંડવા
 ૧ ” ભગવાન ઠાકરસી જદવાણી „ માંડવા
 ૧ શેઠ ભુરા આંબા „ માંડવા
 ૧ શેઠ ભાઈચંદ ગોપાળજી „ માંડવા
 ૧ પટેલ નથુ વાલા જદવાણી, „ માંડવા
 ૧ ગોહેલ ચંદનસીંધ દાદભાઈ મુ. જરવાળું.
 ૧ ગોહેલ આનંદસીંધ તખતસીંધ મુ. જરવાળું.
 ૧ ગોહેલ અમરસીંગ ભાણસીંધ મુ. જરવાળું
 ૧ ગોહેલ બાપુભા દેવસીંધજી. „ „
 ૧ ગોહેલ રાસુભા દાદભા „ „
 ૧ ગોહેલ હરિસીંધ કસળસીંધજી „ „
 ૧ વિપ્ર મહાશંકર દામજી „ સુવાગઢ
 ૧ ગઢવી બેહેચરભાઈ ઉમાભાઈ મુ. સુવાગઢ
 ૧ ગઢવી ખેંગારભાઈ મેઘરાજભાઈ „ „
 ૧ ગઢવી ડોસાભાઈ દલ્લાભાઈ „ „
 ૧ ગઢવી વિહાભાઈ માનભાઈ „ „
 ૧ ગઢવી બેહેચરભાઈ રામાભાઈ „ „
 ૧ ગઢવી માવલજી સારભાઈ „ „
 ૧ ગઢવી હલુભાઈ મોંઘાભાઈ „ „
 ૧ ગઢવી જેતામાઈ ભલુભાઈ „ „

૧ વિપ્ર ચતુરભૂજ દેવજી	મુ.	મુ.
૧ રજપુત રૂપા અરજન	„	મુ.
૧ વિપ્ર રામકૃષ્ણ અંબાશંકર	„	વિકળયા
૧ પટેલ ખોડા ડોસા.	„	વિ.
૧ હાંગર લાખા ખોખા	„	લાખાવાડ.
૧ હાંગર દેવાનંદ રાયમલ	„	લા.
૧ પટેલ અરજણ પાંચા	„	લા.
૧ હાંગર કાળા	„	લા.
૧ હાંગર વાયસીંધ રાયમલ	„	લા.
૧ પટેલ માધા પાંચા	મુ.	ગાંગાવાડ
૧ પટેલ લાલા પાંચા	„	„
૧ ભક્ત અમરબાઈ	મુ.	ગાં.
૧ શેઠ ભૂતા ગાંડા,	મુ.	ગાં.
૧ પટેલ ભાણા ભીમા	મુ.	ગાં.
૧ ગઢવી દેવાનંદ રાયમલ	મુ.	હનુમતિયું
૧ ભક્ત રવજી રાખ	„	„
૧ શા. વનમાળીદાસ	„	„
૧ પટેલ લાલજી રાખ.	„	„
૧ પટેલ નારાયણ કાળા	„	રેવા.
૧ પટેલ મીઠા પ્રાગ	„	રેવા

૧ પટેલ ગોવિંદ ખોડા	„ રેવા
૧ ગોહેલ જયસીંગજી ભાખરજી	મુ. રેવા.
૧ દેશાઈ પુરુષોત્તમ હરજીવન	„ પીપરડી.
૧ ભૂતા નાનજી કાન્હજી	„ „
૧ મેહેતા પૂંજ ધારા	„ લંગાળા
૧ ભાવસાર હરજી માનસીંધ	„ „
૧ પટેલ દેવજી ખોડા	„ „
૧ પટેલ રાજ હકાબુધેત્રયા	„ ઝાંઝમેર.
૧ ભક્ત હીરા આહેર	„ ઝાં.
૧ મેહેતા પૂંજ ધારા	„ ઝાં.
૧ ઠકર જીવન નાનજી	„ પરવાળા
૧ ભક્ત જીવા મૂળા ઇસામલિયા.	„ ઠહા.
૧ સોની ખાવા હરભમ	„ ખાખરા.
૧ શેઠ પ્રાગજી ચીતળયા	„ સાખપુર
૧ પટેલ હરજી કાન્હજી	„ ભાવનગર
૧ પટેલ ધના ગીલા	„ ભાવનગર
૧ શેઠ વિઠ્ઠલદાસ મોઢ વાણિયા.	„ „

સુચીપત્ર.

પા.	લી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૧	૪	દંદ્ય	દંડ્ય
૧૨	૩	ભેરી કન્યાનો	મારી કન્યાનો
૧૪	૧૫	ચડાળ	ચંડાળ.
૧૫	૪	પીઠાઈ	પઠાઈ
૧૬	૧	સાંધનમાં	સાંધનમાં
૧૯	૭	સુરાનો	શુરાનો
૧૯	૧૩	જાળા	જાળા
૨૨	૫	કુંવર	કુંવર
૨૨	૬	કોટિ	કોટ
૨૨	૨૦	રીછ	રીછ
૨૩	૫	રાવન	રાવણ
૨૩	૧૩	ધુજેછે	ધુજેછે
૨૩	૧૬	કોન સુરો છે	કોણ સુરો છે.
૨૭	૨૦	કેમ	કેમ
૩૪	૧૮	સુકદેવના	શુકદેવના
૩૬	૨	એનો	એનું
૩૯	૧૨	કયા	કયાં
૫૦	૧	ચરણ	ચરણે
૫૦	૧૧	સજે	સુજે

બહાર ખબર.

શિવબોધ વ્રજ ભાષામાં કીમત ૩ આના.
તત્ત્વગીતા અને મહાત્મ સંસ્કૃત સહિત ગુજરાતી
ભાષાંતર. કીમત ૪ આના
સુબોધ કાવ્ય કીમત બે આના
કાવ્ય સંગ્રહ ગુજરાતી ભાષામાં કીમત બે આના
ટપાલ ખર્ચ માફ. અને આ પુસ્તકો છપાવી પ્રસિદ્ધ કર-
નાર પાસેથી તથા નીચે લખેલ દેકાણે મળશે.
ભાવનગર. લેવા ફળીયામાં ભક્ત નારાયણદાસ તથા
જેઠા ત્રીકેમજી.

દામનગર. મહારાજ નારાયણદાસની જગ્યામાં.
ટાંબીમાં. હકર નાગજી શામજીની પાસેથી મળશે.
અમદાવાદ. હકર નાનજી જશમત દેકાણું પાંજરાપો-
ળમાં પથરાની દુકાને મળશે.

આ પુસ્તકોનો પૈસો ઉપર લખેલા ધર્મદામાં વાવરવા
માં આવશે.

